Naša naloga:
Probuja in napredek naroda!
Naš namen:
V edinosti in slogi do cilja!

NARODNI VESTNIK

NATIONAL HERALD.

ALLIED PRINTING TRADES UNION LABEL COUNCIL DULUTH, MINN.

Največji slovenski dv... v Zedinjenih držav...
The Largest Semi-Wee... the United States of Am...

URADNO GLASILO SLOVENSKEGA KAT. PODP. DRUŠTVA SV. BARBARE, FOREST CITY, PA. — OFFICIAL ORGAN OF THE SLOVENIAN CATHOLIC BEN'T SOCIETY ST. BARBARA, FOREST CITY, PA.

No. 60. — Štev. 60. DULUTH, MINN., MONDAY, JULY 27. 1914. — PONEDELJEK, 27. JULIJA, 1914. Volume IV.—Letnik IV.

M. Pogorelc box 228

Rusija mobilizira proti Avstriji; evropejski mir ogrožen.

AVSTRIJSKA VLADA JE ODKLONILA PREDLOG SRBIJE, DA SE JI DA NOV ROK ZA ODGOVOR NA AVSTRIJSKI ULTIMATUM. DIPLOMATIČNE ZVEZE MED OBEMA DEŽELAMA SO PREKINJENE. — SRBSKA ARMADA JE MOBILIZIRANA. KRALJ PETER, VLADA IN POSADKA JE ODŠLA IZ BELGRADA. GLAVNI STAN PREMEŠČEN V KRAGUJEVAC. — NEMČIJA SE PRIPRAVLJA, DA GRE ZAVEZNICI NA POMOČ. — AVSTRIJSKE ČETE V DUBROVNIKU KONCENTRIRANE.

Petrograd, Rusija, 26. julija. — Ruski car je odobril sklep ministrstva za mobilizacijo armade in je že izdal vojno povelje.

Bergen. Norvežka, 26. julija. — Nemški cesar je danes nenadoma odpotoval iz Bergena nazaj v Nemčijo, to pa vsled nevarne situacije in skrajno napetega razmerja med Avstrijo in Rusijo.

Vse divizije nemškega brodovja so dobile ukaz, da se zberejo na že prej določenih mestih ob norveškem obrežju. Nek višji častnik, ki je že spremljal nemškega cesarja na potovanju na sever, je odpotoval z enim najhitrejših torpedних rušilcev v Nemčijo.

Dunaj, Avstrija, 26. julija. — Avstro-ogrska vlada je kratkomalo odbila vse predloge Srbije, da se naj podaljša rok za odgovor na ultimatum. Diplomatične zveze med obema deželama so oficijelno prekinjene. Splošno prevladuje mnenje, da je vojna neizogibna. Poročila iz Belgrada naznanjajo, da je že zapovedana mobilizacija srbske armade. Kralj, vlada in posadka so odšli iz glavnega mesta. Vladni posli se bodo izvrševali v Kragujevacu, kjer se nahaja tudi arzenal, tovarne za orožje in smodnišnice.

Včeraj zvečer malo po šesti uri je predložil avstro-ogrski poslanik v Belgradu v srbskem uradu za zunanjosti noto svoje vlade z vsebino, da srbski odgovor na ultimatum ni zadovoljiv. Poslanik je takoj s svojim stabom odpotoval.

Petrograd, Rusija. 26. julija. — "Novoje Vremja" se peča v svojem članku, naslovljenem "Na predvečer velikih dogodkov" z prerajšnjo ministrsko konferenco in pravi med drugim, da je naznanil vojni minister Soukhomlinov, da je Rusija popolnoma pripravljena na vojno.

Ultimatum Avstro-Ogrske Srbiji smatrajo v Petrogradu za direktno izzivanje Rusije. Rusko časopisje piše zelo bojevito, pred tem pa "Novoje Vremja", ki je prinesla včeraj članek sledeče vsebine: "Ruska vlada spoznava, da je avstrijski ultimatum največ usmerjen proti njej, in Rusija ne bode odgovorila samo z besedami, pač tudi dejanji. Srbija je izzvana nepostavnemu in kriminalnemu napadu, in ne bode osamljena. Kršitelji miru ne smejo računati samo s Srbijo, ampak tudi z Rusijo. Ako Avstrija ne umakne svojega ultimatuma, Rusija ne more mirno gledala nasilstva."

Na borzi so danes cene zelo padale, nastala je skoraj panika. Velike škode imajo lastniki bank in bankirjev.

Belgrad, Srbija, 26. julija.— Uradni organ "Samouprava" prinaša sledeče pojasnilo: "Srbija je odkritosrčne in korektne odnošaje z avstro-ogrsko monarhijo. Upričana o potrebi takih odnošajev, hoče ugoditi srbska vlada zahtevam Avstro-Ogrske, ter prepreči zločinska dejanja, manifestacije in nemire v sosednjih pokrajinah. Ker hoče srbska vlada izpolnjevati dolžnosti civilizovane države, je njena odkritosrčna želja, da ohrani prijateljskimi razmerami z sosedno monarhijo.'

Belgrad, Srbija, 26. julija. — Državne arhive in zaklade razne banke so iz ozirov varnosti odpravili v notrino dežele. Avstrijsko poslaništvo je spravilo svoje arhive v Zemun.

Berolin, Nemčija, 26. julija. — Državni kancelar Bethmann Hollweg je prekinil svoj dopust radi se bližajoče krize ter se odpeljal v Berolin.

Belgrad, Srbija, 26. julija. — Pod predsedstvom prestolonaslednika se je tukaj sestal ministrski svet. Prestolonaslednik je začasno regent kraljevine Srbije.

Pariz, Francija, 27. julija. — Da je položaj v resnici zelo resen, je razvideti iz tega, da so franco ske 5odstotne rente padle pri današnji otvoritvi borze na 78 točk.

Pariz, Francija, 26. julija. — Stephan Pichon, bivši minister za zunanje zadeve je izjavil, da mora Francija ohraniti mir, a se pripraviti na eventuelne konsekvence.

Cetinje, Crnagora. 26. julija. — Avstrijske čete so se nahajale včeraj blizu Dubrovnika, in v pristanišču Kotor je zbranih 22 avstrijskih bojnih ladij. V oficijelnih krogih tolmačijo gibanje vojnih čet s tem, da zasede Avstrija v slučaju vojne s Srbijo najprej višine gore Lovčen, strategično zelo važno točko, s katere je mogoče popolnoma obvladati Kotor.

New York, N. Y., 26. julija. — Borza zelo trpi vsled skrbi pred evropejsko vojno. Krize v srbski situaciji ni občutiti samo na londonski, ampak tudi na vseh drugih borzah v Evropi. Dunajska in berolinska borza sta popolnoma demoralizirani.

Berolin, Nemčija, 25. julija. — Vlada je ponovno zagotovila, da se popolnoma strinja z vsebino in tonom avstro-ogrske note Srbiji. — Nemška vlada upa, da se bode vojna lokalizirala na Avstrijo in Srbijo. Ako se pa bode od tretje strani poseglo vmes, potem nastopi Nemčija glasom določb trozveze.

Dunaj, Avstrija, 26. julija. — Srbski poslanik J. Jovanović je včeraj popoldne s svojim štabom odpotoval z Dunaja, ter se podal v Belgrad. Arhivi srbskega poslaništva so bili zapečateni.

Dunaj, Avstrija, 25. julija. — Vsled pisarenja židovskih listov vlada tukaj pravo vojno razpoloženje. Ljudje pojejo na ulicah "Die Wacht am Rhein" ter nazdravljajo Nemčiji. Kolportirajo se vesti, da je srbski kralj Peter odstopil in raznovrstne verzije o srbskem odgovoru na ultimatum. Vesti o vojaškem gibanju so pod strogo kontrolo. Poveljništvo praškega zbora je dobilo ukaz, naj dobro zastraži vse strategično važne točke. Vsi donavski mostovi so zasedeni. Osobje železnic je v službi. Radi stroge cenzure ni mogoče dobiti natančnejših poročil.

Rim, Italija, 26. julija. — V srbsko-avstrijskem konfliktu zavzema Italija stališče, da mora varovati svoje lastne interese. Vsaka izpremememba političnega ravnotežja na Adriji in na Balkanu se naj prepreči. Dve državi, ne ve se pa kateri, sta baje svetovali Srbiji, da naj predloži vso zadevo razsodišču.

Belgrad, Srbija, 26. julija. Volitve v parlament so bile odložene, in člani starega parlamenta so bili poklicani na posebno zasedanje, da se posvetujejo o zahtevah Avstrije. Nekateri listi zahtevajo, da naj Srbija odkloni zahteve, drugi pa zopet priporočajo mir.

Trst, Primorsko, 26. julija. — Iz Cetinja brzojavljajo sem, da je izjavil predsednik ministrskega sveta, da bode Crnagora podpirala Srbijo proti Avstriji.

Pariz, Francija, 26. julija. — Ultimatum Avstrije Srbiji je napravil zelo resen položaj v Evropi. To je splošno mnenje vseh listov v Franciji. Od Nemčije in Rusije odvisi, če pride do krvavega konflikta. "Journal" izjavlja, da Srbija ne sme dopustiti, da bi se z njo pometalo. "Temps" piše, da je zahteva Avstrije naravnost nezaslišna. Ako Srbija popusti, je za vedno izgubljena. Listi povdarjajo, da bi bilo najboljše, ako bi se prepustila vsa zadeva v rešitev razsodišču.

London, Anglija, 26. julija. Iz Blegrada se poroča, da je sklenila srbska vlada se preseliti iz glavnega mesta v Niš ali Skoplje, ker se Belgrad tudi en dan ne more braniti napram zemunskim fortom in podonavskemu vojnemu brodovju. Vsebina avstrijskega ultimata v Srbiji ni bila razglašena.

Washington, D. C., 27. julija. — Oficijelna brzojavka iz Petrograda naznanja, da je vojna med Avstrijo in Rusijo takorekoč neizogibna. Poziv za splošno mobilizacijo ruske armade je bil odobren.

Dunaj, Avstrija, 27. julija. -- iz Ogrske naznanjajo, da so srbski vojaki z neke ladje na Donavi streljali na Avstrijce. Avstrijci so streljali nazaj.

Carigrad, Turčija, 27. julija. — Zastopnik Grčije je izjavil danes, da bode Grška pomagala Srbom v eventuelni vojni zoper Avstrijo in poslala na pomoč 100,000 mož.

Manchester, Mass., 27. julija. — Dr. Konstantin Dumba, avstrijski poslanik za Združene države je izjavil, da je naročil vsem konzulom Avstro-Ogrske v Ameriki, da naj napotijo avstrijske rezerviste v starosti od 42 let za povratek v domovino. Po njegovem mnenju je v Ameriki 200,000 ljudi iz Avstrije ki so vojaštvu obvezni.

Ob zaključku lista dobili smo sledeče brzojavke od Associated Press:

11.30 A. M. Sumi se, da je napovedala Rusija Avstriji vojsko.

12.30 A. M. Avstrija napovedala vojsko Srbiji. Črna gora vsa mobilizirana in ima vojaštvo na meji Novi Pazar, da pomaga Srbiji.

ULTIMATUM VSTAŠEV.

Drač, Albanija, 26. julija. — Mohamedanski vstaši so izročili zastopnikom evropejskih vlasti noto, v kateri grozijo, da bodo razdejali albansko glavno mesto, ako se knez Viljem ne umakne. Vstaši so še pristavili, da ne bodo ščitili Evropejcev in drugih prebivalcev v mestu, ako bodo bojne ladje streljale nanje. Odstop kneza Viljema je edina pot, da se prepreči državljanska vojna.

VELIK POŽAR.

Greenwood, Del., 25. julija. — Tukaj je divjal velik požar, ki je razdejal mnogo trgovskih in drugih poslopij, predno so ga dobili pod kontrolo. Škodo cenijo na 75 tisoč dolarjev.

TOČA.

Grand Forks, N. D., 27. julija. Iz raznih krajev države poročajo, da je padala toča in napravila farmerjem veliko škode. Najhujše je razsajala v južnem Cavalier, južnem Rollette, severozapadnem Ward, severovzhodnem Traill in severnem Nelson okraju.

ROOSEVELE SE PRIKUPUJE REPUBLIKANSKI STRANKI

Podpira kandidaturo Hinmana za guvernerja države New York, velikega nasprotnika naprednjakov.

Washington, D. C., 26. julija. — Theodore Roosevelt, ustanovitelj in vodja napredne stranke, je začel na jezo svojih pristašev zopet koketirati z republikanci. Naznanil je, da bode podpiral kandidaturo republikanca Hinmana za guvernerja države New York, s čimur pa njegovi pristaši iz treh vzrokov niso zadovoljni. Prvič so upali, da bode Roosevelt sam kandidiral, drugič so sklenili, da postavijo svojega kandidata, ako se Roosevelt odpove kandidaturi, in tretjič je Hinman največji nasprotnik naprednjakov in je leta 1912 podpiral kandidaturo predsednika Tafta. Poslanec Murdock iz Kansasa in drugi naprednjaki v tem oziru niso zadovoljni s politiko Roosevelta. Roosevelt je izjavil, da podpira Hinmana radi tega, ker se je le-ta izjavil, da bode preganjal bosovstvo.

New York, N. Y., 2. julija. — William Barnes ml., predsednik republikanskega državnega komiteja je vložil proti Rooseveltu tožbo radi razžaljenja časti in zahteva $50.000 odškodnine.

POZNO PRIZNANJE.

Springfield, Ill., 26. julija. — V državni jetnišnici v Chester je priznal Horace Freeman, da je pred osmimi leti umoril trgovca Johna Zieglerja. Freeman je bil pred nekako dvema leti obsojen radi roparskega napada v dveletno ječo, in je sedaj priznal, da je izvršil umor, ker mu Ziegler ni hotel dati denarja.

TAST GA VSTRELIL.

Haverstraw, N. Y., 26. julija. — William V. Cleary, že 14 let vaški uradnik in prominenten demokratičen politikar, je ustrelil v svoji pisarni 19 let starega zeta Eugene B. Newmana. Mladi Newman je proti volji satršev poročil 18 let staro hčer Ano in je prišel k očetu, da si izprosi odpuščanje. Cleary se nahaja v ječi.

NJEGOVA PRAVICA.

Tulsa, Okla., 26. julija. — William Baber, prejšnji policijski šef v Tulsa, je vstrelil zveznega maršala Holmes Davidsona in pomožnega maršala William H. Planka, ki sta prišla brez sodnega povelja v njegovo hišo in iskala za opojnimi pijačami. Ko ju je pozval, naj se izgubita, sta potegnila samokrese, nakar je začel Baber streljati. Javil se je sam policiji.

PREKO OCEANA.

New York, N. Y., 26. julija. — Iz Hammondsporta prihaja poročilo, da so poizkusni poleti toliko kot končani. "America", tako se imenuje letalni stroj, v katerem namerava poročnik Porte preleteti ocean, pošljejo 1. avgusta v St. Johns, in sredi meseca avgusta pod vzame Porte svoj drzni polet.

PROHIBICIJA V TEXAS.

Dallas, Tex., 26. julija. — Pri demokratskih primarnih volitvah igra najvažnejšo vlogo vprašanje o prohibiciji. Guverner Ball iz Houston, ki bi bil rad zopet izvoljen, je temperenčnik. Njegov nasprotnik za demokratsko prohibicijo je James E. Fryson iz Temple, Nominirati je 18 članov kongresa in vse državne uradnike.

NAŠIM ZASTOPNIKOM!

Imenike naročnikov imate vsi v rokah. Razposlali smo jih zato, da vidi vsak zastopnik kedo je naročnik v njegovi naselbini in do kedaj je naročnina plačana. Obračamo se do vseh Vas s prošnjo, da se zavzamete energično za list, ki razširja prosveto in gospodarsko misel med Slovenstvom v Ameriki, da poberete kakor hitro mogoče zaostalo naročnino, ter da skušate dobiti nove naročnike.

Mi se zavedamo, da je od Vas, cenjeni zastopniki, stališče "Narodnega Vestnika" mnogo odvisno. In mi trdno upamo in se zanašamo na Vas vse, tudi na iste zastopnike, ki ste storili dosihmal bore malo, da boste takoj začeli z vso močjo delovati za napredek in boljši obstoj našega lista.

Mi se trudimo, da list razširimo. Vse to pa je mnogo odvisno od Vas in Vašega delovanja, da po možnosti vresničimo naše želje in želje naročnikov.

"Narodni Vestnik".

SLUČAJ CAILLAUX.

Pariz, Francija, 27. ulija. — V procesu Mme. Caillaux radi umora urednika Calmetteja je bil zaslišan kot priča soprog obtoženke, Joseph Caillaux, ter izjavil, da mu sedaj ni treba jemati nobenih ozirov, ko ga je "Figaro" obdolžil podkupovanja prič. Dolgo, da se je obotavljal, ožigosati Calmetteja za izdajalca domovine, sedaj pa da hoče predložiti listine, iz katerih so razvidne zveze med Calmettejem in ogrsko vlado. Na vprašanje, kje je dobil pisma, je odgovoril Caillaux, da na tak način, kakor je dobil Calmette njegova. Nato je predložil listine, katere je dobil od grofa Karolyi-a, vodje ogrske neodvisne stranke. Te listine dokazujejo, da je ponudil Calmette ogrski vladi "Figaro" na razpolago, seveda proti dobremu plačilu. Calmette je zapustil premoženej v vrednosti $2,600.000.

PROTI CERKVI.

Tampico, Mex., 27. julija. — Antonio I. Villareal, guverner in vojaški poveljnik v državi Nuevo Leon je iz ozirov na narod, zdravje, moralo in justico zelo omejil delokrog rimsko-katoliške cerkve ter naznanil, da bodo vsi inozemski duhovniki in jezuiti izgnani iz dežele. Cerkve smejo biti odprte od šestih zjutraj do ene popoldne, prepovedana je spoved, cerkveno zvonenje se sme vršiti samo v proslavo orožja armade konstitucionalistov in pri proslavi narodnih praznikov. Posebno je prepovedano, da bi se duhovniki kaj vtikali v posle, ki ne spadajo v njihov delokrog. — Pametno!

ROPARSKI UMOR.

New Orleans, 26. julija. — Dva zakrinkana moža sta napadla New York Limited, Louisville & Nashville vlak pri Gentilly, tri milje vzhodno od tukaj. Ustrelila sta čuvaja Tom Elgina in pobegnila s plenom $20.75.

USODNA KOLIZIJA.

Chicago, Ill., 27. julija. —Pri koliziji avtomobila z nekim osebnim vlakom Chicago & North Western železnice blizu Lake Forest, so bile na mestu usmrčene 4 osebe, ena žena in trije možje, štiri drugi pa so bili več ali manj težko ranjeni. Nesreča se je zgodila na nekem križišču.

ZAROTA V PERU.

Lima, Peru, 26. julija. — Veliko zaroto zoper vlado so odkrili tukaj. Med zarotniki je, sedem častnikov.

ŽELEZNIČARJI ZAPADNIH ŽELEZNIC PRED ŠTRAJKOM.

ŠTRAJK ZAMORE IZBRUHNITI VSAK ČAS. POSREDOVALCI NIMAJO ZAZNAMOVATI KAJ PRIDA USPEHOV. 18,000 PREMOGARJEV MOGOČE ZAŠTRAJKA S PRVIM AVGUSTOM. — MIR V TEXAŠKIH RUDNIKIH. — DOVOLJ GLASOV ZA OSEMURNI DELAVNIK V WASHINGTON.

Chicago, Ill. 26. julija. — Posvetovanja za sporazum med železničarji in 98 zapadnimi železnicami nimajo zaznamovati posebnega uspeha. Kakor vse kaže, bode ne bo doseči sporazum, proglašenje štrajka je samo vprašanje časa. Vesti, da bode proglašen štrajk že v torek, so bile zanikane. Neoficijelno se pa naznanja, da se bodo pogajanja razbila, ako se takoj ne doseže sporazuma.

Scranton, Pa., 24. julija. — 1. avgusta t. l. preti nastati stavka 18,000 premogarjev, ki so uslužbeni pri Delaware, Lackawanna and Western Coal družbi, ako družba ne ugodi zahtevam delavcev. Premogarji pravijo, da pod sedanjimi pogoji ne marajo delati, in da ima družba vohune med delavci, ki ji prinesejo vse na nos.

Forth Worth, Texas, 2. julija. — V petek je bila podpisana pogodba med lastniki rovov v Texas in United Mine Workers of America distrikta štev. 21. Sprejeta in podpisana je bila stara pogodba z malimi izpremembami.

Olympia, Wash., 26. julija. — Štetje podpisov na okrožnici, ki zahteva vpeljavo osemurnega delavnika je končano, in kakor vse kaže, je dovolj podpisov, da bode moglo biti predloženo to vprašanje volilcem pri jesenskih volitvah.

New York, N. Y., 25. julija. — Za prihodnji teden je naznanjen generalni štrajk 6000 železniških delavcev, ki zahtevajo boljšo plačo in boljše delavske pogoje. Delavski voditelji zahtevajo 9urni delavnik pet dni v tednu, 5 ur dela ob sobotah, in najmanjšo plačo za izučene delavce $20 in za pomočnike $16 na teden.

AVTOMOBILI ZGORELI.

Philadelphia, Pa., 27. julija. — Danes je tukaj zgorela štirinadstropna garaža Adams Express družb na Market in tretji ulici. Dvesto avtomobilov, v vrednosti od $2,000 do $5,000 vsak, je zgorelo. Koliko znaša skupna škoda, še ni znano. Več gasilcev je bilo ranjenih.

NEPOŠTEN BLAGAJNIK.

Greenwood, Miss., 27. julija. — Bančni nadzorniki so zaprli tukajšnjo državno banko, ki izkazuje primanjkljaj. Baje je blagajnik tega kriv, in zato je bil aretovan.

KAZNOVANA DRUŽBA.

Lansing, Mich., 27. julija. — National Cash Register družba je bila obsojena radi kršitve protitrustne postave za državo Michigan v plačilo globe $10,000. Postopanje proti tej družbi se je začelo že leta 1909.

PANAMSKI PREKOP.

Washington, D. C., 25. julija. — Vojni tajnik Garrison naznanja, da bode Panamski prekop dne 15. avgusta otvorjen za svetovni promet.

DVA USMRČENA.

Wilkesbarre, Pa., 26. julija. — Harry Clark in Ellen Dean iz Berwick sta bila usmrčena, dve drugi osebi pa težko ranjeni, ko je njihov avtomobil zavozil v neko drevo ob cesti.

BUBONSKA KUGA.

New Orleans, La., 27. julija. — Naznanjen je že dvanajsti slučaj bubonske kuge. Dr. Rucker, pomožni nadzdravnik, je odredil najstrožje karantenske predpise.

NAROČAJTE SE NA NAJVEČJI SLOVENSKI DVOTEDNIK V ZEDINJENIH DRŽAVAH.

LEPA DRUŽBA.

New Orleans, La., 26. julija. — Na krovu nekega iz južnih krajev prišlega parnika so našli štiri kače, med temi dve boa konstriktor, 18. velikih pajkov, 70 podgan in sod stenic.

PORAZ TEMPERENČNIKOV

Dallas, Tex., 27. julija. — Natančno sicer še ni znano, kako so izpadle demokratske primarne volitve, spoznati pa je že, da so bili poraženi temperenčniki z večino 15.000 do 20.000 glasov.

GENERAL USTRELJEN.

Mexico Ciudad, Mex., 27. julija. Generad Antonio Rojas, bivši revolucionar in poznejši zvezni general, ki se je uprl proti vladi, je bil vjet z večino svojih pristašev. Rojas je bil takoj po prekem sodu ustreljen.

UREDNIK ODSTOPIL.

Girard, Kans., 27. julija. — Fred D. Warren, zadnjih 14 let urednik socialističnega lista Appel to Reason, je radi rahlega zdravja izstopil iz uredništva. Na njegovo mesto stopi Louis Koehling.

CVETLICE PRI POGREBIH.

Kansas City, Kans., 27. julija. — Škof Thomas F. Lillis je dal razglasiti po katoliških cerkvah, da v prihodnje pri cerkvenih pogrebih v tej škofiji duhovniki ne smejo dovoliti vencev in cvetlic. To pa iz ozirov varčevanja.

VELIKANSK POŽAR.

Kalama, Wash., 27. julija.—Velika žaga, lesno skladišče in delavnice Mountain Timber Co. na obrežju Columbia reke, je postala žrtev plamenov. Škodo cenijo na $375,000.

SLOVENSKO KATOLIŠKO

PODP. DRUŠTVO SVETE BARBARE

ZA ZEDINJENE DRŽAVE SEVERNE AMERIKE.

Sedež: FOREST CITY, PA.

Inkorporirano dne 31. januarja 1902 v državi Pennsylvania.

GLAVNI URADNIKI:

Predsednik: JOŽEF PETERNEL, Box 95, Willock, Pa.
I. podpredsednik: KAROL ZALAR, Box 547, Forest City, Pa.
II. podpredsednik: ALOJZ TAVČAR, 299 N. Cor. 3rd St., Rock Springs, Wyoming.
Tajnik: JOHN TELBAN, Box 707, Forest City, Pa.
II. Tajnik: JOHN OSOLIN, Box 492, Forest City, Pa.
Blagajnik: MARTIN MUHIČ, Box 537, Forest City, Pa.
Pooblaščenec: JOSIP ZALAR, 1004 North Chicago St., Joliet, Ill.

VRHOVNI ZDRAVNIK:

Dr. MARTIN J. IVEC, 900 North Chicago Street, Joliet, Ill.

NADZORNI ODBOR:

Predsednik: IGNAC PODVASNIK, 4734 Hatfield St., Pittsburgh, Pa.
I. nadzornik: JOHN TORNIČ, Box 622, Forest City, Pa.
II. nadzornik: FRANK PAVLOVČIČ, Box 705, Conemaugh, Pa
III. nadzornik: ANDREJ SLAK, 7713 Issler Avenue, Cleveland, Ohio.

POROTNI ODBOR:

Predsednik: MARTIN OBERŽAN, Box 72, East Mineral, Kansas.
I. porotnik: MARTIN STEFANČIČ, R. R. No. 2, Pittsburgh, Kansas.
II. porotnik: MIHAEL KLOPČIČ, 169 Victor Ave., Detroit, Mich.

UPRAVNI ODBOR:

Predsednik: ANTON HOČEVAR, R. F. D., No. 2, Box 11½, Bridgeport, O.
I. upravnik: ANTON DEMŠAR, Box 135, Broughton, Pa.
II. upravnik: PAVEL OBREGAR, Box 402, Witt, Ill.

Dopisi naj se pošiljajo I. tajniku: IVAN TELBAN, P. O. Box 707, Forest City, Penna.

Društveno glasilo: "NARODNI VESTNIK".

IZ NOVE DOMOVINE.

MINNESOTA.

Duluth. — Iz zveznega departmenta za trgovino in delo naznanjajo, da je štela država Minnesota dne 1. julija t. l. 2,213.919 prebivalcev, torej 138,211 več kot pri ljudskem štetju leta 1910. Prebivalstvo države Minnesoat je tedaj naraslo za 6:3 odstotkov. Minneapolis šteje sedaj 343,466 prebivalcev, 42.058 več, kot leta 1910, mesto St. Paul se je pomnožilo v tem času za 22,022 duš in šteje sedaj 236,766 prebivalcev. Število prebivalstva Dulutha ni omenjeno v poročilu, ker so zaznamovana samo mesta z več kot 200.000 prebivalcev. Poročilo tudi naznanja, da je bivalo 1. julija 1914 v Združenih državah in teritorijih 109,021,922 oseb, torej 7,000,000 oseb več, kot leta 1910. Prebivalstvo 48 držav v Uniji in Districta Columbia znaša 98,781.324 prebivalcev, napram 91,972,266 pred štirimi leti.

— Na konvenciji delavske federacije države Minneota je bil enoglasno sprejet predlog, da se priporoči za strežajke minimalna plača $10.00 na teden. Prihodnja konvencija delavske federacije se vrši v Winona, Minn.

— Na konvenciji lastnikov pralnic na severozapadu, ki se je vršišila te dni tukaj, je izjavil L. J. Rumford iz Winnipeg, Manitoba, Canada, član narodne zveze lastnikov pralnic, da je prva naloga te zveze v Združenih državah in Canadi, iztrebiti kitajske pralnice, ki dobijo na leto do 50 milijonov dolarjev.

— Proti Oliver Iron Mining družbi je vložil odškodninsko tožbo na podlagi nove delavske odškodninske postave Steve Marin, ki je bil 10. dec. v North Uno rudniku hudo ranjen. Nesreča se je zgodila, ko je eksplodiral dinamit. Distriktni sodnik Hughes je v drugem slučaju razsodil, da mora Fort Henry Mining družba plačati Joe Malkoviču 86 dolarjev in po $4.00 na teden od 14. julija naprej do popolnega okrevanja omenjenega poškodovanca. Malkovič je bil pri delu za omenjeno družbo ranjen na glavi.

— V Duluthu je bila te dni inkorporirana Minnesota Co-operative Iron družba, z delniškim kapitalom $350.000. Vrednost posamične delavnice je nastavljena na $1.00.

— Morilec Johna Magnusen, 24 let stari Joseph Bizal, se nahaja v tukajšnjih zaporih ter čaka obravnave. Kakor smo poročali zadnjič, je ubil svojega nasprotnika v Two Harbors.

— Kinematografične predstave o "divjem zapadu", o cowboyih in pretepačih so popolnoma zmešali 13 let starega sina A. B. Hubbsona iz Dulutha. T dni so ga prijeli na cesti, ko je bil oborožen s puško ter dvema samokresi. Nahajal se je na "bojni poti" zoper Indijance. Fanta so oddali staršem.

V našem uradu so se zglasili: Frank Steblaj, salooner iz Eveuetha, ter Frank Uhan od tam. Prišla sta po opravkih.

Chisholm. — Tukaj se nahaja H. J. Letchel, zastopnik Great Northern rudniške lastnine, da dobi delavce za potrebna preddela v Leonard rudniku. Zastopnik Letchel je izjavil, da bode v kratkem času dobilo dela v omenjenem rovu do 200 delavcev. Res je že skrajni čas, da se kje otvori delo, da si delavci nekoliko opomorejo.

— Pred kratkim je ponesrečil v Monroe rudniku Jack Majala, ki je bival na štev. 324 West Birch Poškodbe na videz niso bile nevarne, ko pa je prišel domov, se je zgrudil na stol in umrl. Bil je oženjen ter zapušča vdovo s sedmimi otroci.

Ely. — Tukaj se vršijo velike slavnosti gasilcev, katere so se udeležili gasilci tudi iz drugih bližnjih krajev, in ki vzbujajo splošno pozornost. Pri zadnji paradi, katero je gledalo na tisoče gledalcev, smo tudi imeli priliko videti zrakoplovca Websterja, ki se je dvignil z letalnim strojem visoko v zrak. Sploh so bile te slavnosti največje, kar se jih je še kdaj priredilo na Ely.

— V četrtek sta bila kaznovana pred pristojnim sodiščem John Kokel in Frank Jerše, ker sta se "fajtala". Prvi je bil obsojen v denarno globo $10.00 in stroške, drugi pa na $15.00 in stroške. Sedaj jima je lažje pri srcu.

— Priporočamo da sežejo, rojaki po številkah za uro, katero je dal v stavo bolni rojak Alojzij Perušek na Ely. Bolan je na želodcu že skoro dve leti. Bil je že operiran, a operacija ni bila vspešna. Bolezen se obrača na slabše, in lokalni zdravniki so mu svetovali iti v Rochester, Minn., kjer naj se podvrže neobhodno potrebni operaciji. Perušek je izdal skoro ves denar za zdravljenje. V Rochester upa doseči zdravje. Zato je dal v stavo žepno uro, vredno $35.00, da dobi sredstva za odpotovanje v Rochester, Minn. Uro si vsak lahko ogleda. Številk je 200 po 50 centov. Pomilujemo nje ga in njegovo obitelj in priporočamo, da bi rojaki segli po številkah in pomagali nesrečnemu rojaku.

Več sosedov.

(7-23-27).

Eveleth. — Občinski svet je sprejel ponudbo Home Electric & Heating družbe, in prevzame za svoto $134,655,05 vse njene naprave, seveda, če volilci odobrijo ta sklep.

Hibbing. — Tukajšnji zdravniki priporočajo občinstvu, naj se pitno vodo pred uporabo prej prekuha, ker voda ni čista in je vsled tega že zaznamovati par lažjih slučajev vročinske bolezni ter bolezni želodca. V kratkem dobi Hibbing dobro vodovodno napeljavo, dokler pa ni izvršena, naj se ravnajo ljudje po zdravnikovih nasvetih.

— 14 let stara Linda Mattson je pred dnevi na tajinstven način izginila, in do danes še ni sledu za njo. Okrajni šerif je poslal policijskega psa, ki pa tudi ni mogel pogrešane izslediti. Meni se, da jo je deklica pobrisala v Duluth.

Virginia. — Zamorki Lulu Jackson in Zee Edge sta bili prepeljani v okrajne zapore v Duluth, in se bodeta zagovarjali radi ropa. Kakor smo že poročali, je naznanil John Camunen iz Calumeta, Mich. da sta ga dve zamorki in dva zamorca olajšali za $780.00. Zamorca sta pod jamčevino in bodeta morala nastopiti pri porotni obravnava kot priči. Denarja pri aretovankih niso našli, in Kamunen je najbrže ob svoj denar, katerega je hranil tri leta. Kaj vse "ljubezen" st'ri!

— V distriktnem sodišču toži Mary Dolinar saloonarja John in Frank Medveda iz Chisholma za odškodnino v znesku $2.000. Svoj zahtevek opira na to, da je dobil njen mož Egidi Dolinar neko nedeljo v Medvedovem saloonu toliko žganja, da se je hudo opil in v takem stanju padel na poti proti domu v Longyear jezero v Chisholmu ter utonil.

MICHIGAN.

Battle Creek. — V petek je razsajal nad jugozapadnim delom Calhoun countya strašen tornado, ki je napravil farmerjem veliko škode. V Union City, Athens in drugih krajih so bile potrgane telefonske in brzojavne žice. Skupna škoda se ceni na $70.000.

Marquette. — Delavec Waino Marceo iz Ironwood se ima pulmotorju zahvaliti za življenje. Zadela ga je strela in omamila, po večurni uporabi polmotorja pa je mogel iti iz bolnišnice ozdravljen.

Negaunee. — V četrtek je ponesrečil v Harford rudniku, last Republic Iron & Steel družbe, 20 let stari Peter Bernardo. Delal je pri vrtalnem stroju, ko mu je padel na glavo velik kos rude ter mu jo zmečkal. Bil je na mestu mrtev.

WISCONSIN.

Milwaukee. — Pred tedni smo priobčili prošnjo, da naj podpirajo milosrčni rojaki brez vseh sredstev se nahajajočega, hudo bolnega Kodriča. Sedaj se nam naznanja, da je Kodrič umrl. Kdor hoče kaj pomagati njegovi ženi in nedolžnim otročičem, ki se nahajajo v starem kraju v največjem pomanjkanju, naj pošlje kak dar John Hojniku, 277 Walker Str., Milwaukee, Wis., ki bode poslal nabrano svoto siromašni vdovi. Za vsak dar se izreka že naprej najtoplejša zahvala.

— Zopet imam poročati žalostno novico. Pred kratkim je padel rojak Kozman po stopnicah v klet, ter si tako pretresel možgane, da je podlegel zadobljenim poškodbam po preteku 8 dni. Pokojnik je bil doma iz Najenja na Spodnjem Štajerskem. Dne 21. julija pa je izdihnila svojo dušo žena rojaka Livickega, tudi iz Spod. Štajerskega doma. Zapustila je žalujočega soproga ter 3 male otročiče. Sveti jim večna luč!

MONTANA.

Aldridge. — Tukajšnje delavske razmere so slabe, največ nas je, ki čakamo na delo v Yelowstone parku, pa se tudi še ne ve, če bode kaj s tem, ker primanjkuje denarja. Lansko leto smo pričeli delati meseca aprila, in smo delali do novembra, pozimi pa sedeli doma za pečjo. Od tukaj do Yellowstone parka je 11 mil. Slovencev je tu malo.

ILLINOIS.

Joliet. — Krščena je bila v slovenski cerkvi Bernarda Ana Vranichar, hčerka g. Nikolaja Vranichar, 1215 Summit St.

— Poročena sta bila v slovenski cerkvi Nick Muc, bivajoč v Chicagi, doma iz Krivoglavic št. 29 pri Metliki, in gdč. Alojz. Repovš, doma iz Primostka. Ženin je večleten uslužbenec Chicago City Railway—kompanije, kot motornik na poulični železnici. Bilo srečno!

La Salle. — V korist rojakov je, da čitajo naslednje vrstice. Naročiti sem si mogel gramofon in v ta namen sem se obrnil nat vrdko Royal Phonograph Co., 91 East 4th Str., New York, katera oglašuje v Glasilu S. N. P. J. Pisal sem po cenik, katerega sem tudi kmalu prejel, in pismo da naj pošljem samo $5.00 in dobil bom aparat in v oglasu omenjene plošče.

Poslal sem res denar, toda za par dni dobim od tvrdke pismo, da moram položiti še jamščino, na kar mi bo takoj poslala gramofon pod pogojem, da plačam še nadaljnih $24.00. Odpisal sem potem, da ne sprejmem aparata pod drugačnimi pogoji, kakor so oni, ki so omenjeni v Glasilu. Dobil pa sem odgovor, da ne da tvrdka nobenemu pod takimi pogoji, kakor so v Glasilu priobčeni. Pisaril sem potem še večkrat, da mi pošlje naročeno, toda odgovorili so mi, da drugače ne, kakor če takoj plačam.

Tako se je stvar vlekla od marca pa do julija. Te dni pa sem dobil pimo, v katerem pravi tvrdka, da naj ji pošljem še enkrat $5,00 ker je poprešnje porabilo za pošiljatev in sprejem.

Iz tega se lahko sprevidi, da oglasi omenjene trvdke niso ničesar druzega, kakor nastavljene limanice, da bi se ujel kak kalin, kakor sem jaz. Zatorej rojaki, ogibajte se tacih oglasov.

Viktor Koklich,
v "Glas Svobode".

Chicago. — Strašna nesreča je zadela našega rojaka Martina Hafnerja, stanujočega na Beethoven Place št. 239, doma iz Žabnice na Kranjskem. Njegova trinajstletna hčerka Lonka se je šla sprehajat krog sedme ure zvečer z malim bratcem Frankom po cesti, ter pelje tik očetove hiše. Dasiravno je imela ves čas vso pozornost nanj, ji je kljub temu na hip izginil izpred oči. Kot mlado jagnje je tekel Frank po Wells in Division cesti, kjer se križajo kare. Komaj je dobro utekel karam, je že od nasprotnes trani pridrvil avtomobil ter ga zadel s tako silo, da je vrglo dečka več kot en meter visoko. Glavo je imel popolnoma preklano. Rebra na desni strani so bila vsa polomljena. Samoposebi se razume, da je bil na mestu mrtev. Šofer dotičnega avtomobila je bil aretiran. Nekatere priče trdijo, da je vozil avtomobil z vso silo.

OHIO.

Cleveland. — Poroka v ožjem družinskem krogu Frank Jakšiča in gdčne Ane Grdinove se je vršila te dni tukaj.

— Poročil se je Jos. Lavšin in Uršula Tekavec.

PENNSYLVANIA.

Jonstown. — Tem potom se zahvaljujem vsem postajam društva sv. Barbare, ki so darovale za ponesrečenega sobrata Frank Vehar, člana postaje štev. 71. v Johnstown, Pa. Darovali so: postaja štev. 86. $1.60, št. 54. $3.08, št. 23 $200, št. 43 $300, št. 17 $2.70, št. 55 $5.00, št. 51 $250, št. 3 $6.00, št. 82 $1,25, št. 46 $3.15, št. 35 $4.75, št. 9 $2.50, št. 81 $3.00, št. 57 $297, št. 4 $3.00, št. 67 $920, št. 20 $2.00, št. 28 $365, št. 73 $170, št. 16 $2.00, št. 13 $5,00, št. 14 $1.50, št. 40 $.250, št. 85 $7.00, št. 8 $4.50, št. 70 $2.15, št. 79 $6.00 št. 41 $5.00, št. 47 $2.00, št. 49 $3.00 št. 6 $3.35, št. 31. $3.00, št. 18 $2.00, št. 91 $3.00, št. 86 $4.15.

Iskrena zahvala vsem darovalcem. Mihael Cenc, tajnik 353 Ohio Street. (7-23-27).

WEST VIRGINIA.

Yelk. — Dne 13. julija opoldne smo imeli slabo vreme. Naenkrat se je nebo potemnilo ter začelo je grmeti in vlil se je dež. Nato smo začeli delati strehe, da se vsaj nekoliko manj zmočimo. Nato je prišel tak vihar, da je lomil drevesa. Nesreča nikdar ne počiva. V istem času je šel naš rojak Matevž Mlakar k blažnji smreki po jopič, da si ga obleče. Zavel je še močnejši vihar, odlomil vrh smreke, ki je priletel omenjenemu rojaku s tako silo na glavo, da je bil takoj mrtev. Pokojni je bil zelo priljubljen ter marljiv delavec. V Združenih državah je bival kakih deset let ter je imel namen v kratkem odpotovati v star kraj k svoji družini. Želja se mu ni izpolnila ter ga je prehitela smrt. Pokojni zapušča v starem kraju ženo in tri otroke, dočim je eden njegovih sinov zaposlen v bližini od tukaj. Pokojni je doma iz vasi Vige pri Ložu. Pri društvu žal ni bil nobenem.

P. v. m.!

POSLEDNJI BOJI ZA MEKSIKANSKO CESARSKO KRONO.

Zgodovinski spis.

Priredil za "N. V." **Milutin.**

(Dalje).

"Bueno amigo, mi Teniente," je bilo slišati iz čolna dobroznani glas generalnega guvernerja.

"Ah, mi General. Adonde en media noche?"

"A ver el vapor."

"Está bien. Buenas noches, mi General!"

"Buenas noches. Hasta la vista!"*) se je zahvalil general, se dal odpeljati naprej. L. pa je zopet začel peti.

Dne 26. junija ob osmi uri zjutraj sta se podala podpolkovnik Tourniere in don Conrado v prefekturo, da sprejmeta odpravnino za Francoze in Avstrijce. Že itak samo na sebi tiho poslopje se nama je zdelo menavadno prazno. Posebno sva bila začudena, da ni bilo na izpregled generalov in španskih častnikov — o dogodku ponoči namreč še nismo bili poučeni — presenetila naju pa je navzočnost nekaterih čisto tujih postav v civilnih oblekah. Odšla sva v pisarno prefekture, vstopila, pozdravila znanega nam tajnika in ga naprosila, naj naju javi ekselenci

"Ekselenca ni doma. Kaj želita gospoda?"

"Prišla sva po odpravnino za Francoze in Avstrijce, kakor je ukazal generalni guverner."

"Žal mi je, ali meni niso dali nobenega denarja na razpolago. Počakati morate, gospodje, da pride guverner."

Po teh besedah sva se spogledala, hotela naprej govoriti — — —

"Grom in peklo — —! Kje je lopov —? Vsem zavijem vrat, kakor piščancu" — je bilo slišati razsajati nekoga po stopnicah, in v naslednjem trenutku pridrvi v sobo "poročnik Šrrrum", strašno rdeč in razburjen.

"Zgrabimo tega psa!" je vzkliknil ter se hotel vreči na tajnika, ki se je ves bled in tresoč, zavedajoč se krivde, zgrudil na stol. Prijela sva poročnika, prepričana, da se mu je zmešalo.

"Kaj pa je, kaj hočeš, spametuj se!"

"Da bi se le spametovali o pravem času! Pri svojem topu prisegam, da zleti to gnezdo v zrak, ako mi ne dajo mojega denarja," je rohnel naprej.

"Kdo pa ima tvoj denar?"

"Generalni guverner je šel ponoči z vso odpravnino k hudiču. Ali še nič ne veste?"

Seveda nisva nič vedela, pa tudi "Šrrrumu" nisva verjela; zato sva hotela vprašati tajnika. Ta pa je medtem izginil iz sobe.

Razburjenja in ogorčenja, ki je sledilo tema, ne bodem opisoval. Le prekmalu smo bili na jasnem, da je generalni guverner — Bureau je njegovo ime in je bil francozki renegat, njegov oficijelni naslov je pa bil: don Bureau Comisario Imperial de los Departmentos de Vera Cruz, Tuxpan y Tehuantepec — pobegnil z vso odpravnino, katero so izročili neščani njemu v roke, ter jo potegnil 26. junija s parnikom iz Havane.

"O, moj general. Kam pa o polnoči?"

"Da vidim parnik."

"Dobro je. Lahko noč, moj general!"

"Lahko noč. Na svidenje!"

(Nadaljevanje na 8. strani.)

VAŽNO ZA ROJAKE.

Kdor hoče imeti dobro narejeno obleko naj pride v mojo krojačnico. Imam mnogo vzorcev vsakovrstnega blaga, da si lahko vsak izbere. Cene primerne za delo jamčim. Imam v zalogi tudi vsakovrstno opravo.

Frank Žagar.
krojač in trgovec,
Chisholm, Minn.

M. J. MURPHY, predsednik. GEO. L. BROZICH, blagajnik

THE FIRST STATE BANK OF ELY

PRVA DRŽAVNA BANKA, ELY, MINN.

se vljudno priporoča za vse bančne posle, kakor tudi pošiljanje denarja na vse strani sveta ter čekovni promet. Hranilne vloge obrestuje po

3% od sto

od dneva vloge.

Naša banka je prva državna banka v mestu in je pod strogim drž. nadzorstvom; poleg tega imamo zvezo z občeznano Union Investment Co. iz Minneapolisa, Minn., pri kateri so interesirani glavni bankirji iz Chicage in New Yorka, zatorej so Vaše vloge pri nas

absolutno varne.

DENAR V STARO DOMOVINO pošiljamo vsak dan in naše cene vedno nizke. Zastopamo tudi najboljše zavarovalne družbe proti ogni istotako izvršujemo vsa notarska dela.

Pridite k nam zamenjati Vaše čeke ob plačilnih dnevih. — Z nami posluje pretežna večina domačih trgovcev, kateri so tudi delničarji.

Svoji k svojim!

Podpisani priporoča cenjenim rojakom in slovenskim gospodinjam iz mesta Biwabik in okolice svojo lepo urejeno in bogato založeno

grocerijsko trgovino.

V zalogi ima občeznano "Cremo" moko; dalje pro daje krmo za živino, kakor: oves, koruzo, mrvo in slamo. Cene zmerne, postrežba solidna. Naročila se dostavlja jo tudi na dom. ROJAKI PODPIRAJTE ROJAKA!

Zajmnogobrojen poset in naklonjenost se uljudno priporočal

MATH. VIDAS,
slovenska trgovina
BIWABIK, MINN. Telefon 62.

Kadar greste nazaj v stari kraj zahtevajte "tiket" za

Baltimore and Ohio železnico

CHICAGO do NEW YORKA

Pišite: R. C. HAASE,
Northwestern Passenger Agent, ST. PAUL, MINN.
po parobrodno knjižico, ki kaže vdobnosti te železnice do parnika.

Najgotovejši zaslužek

je gotovo na farmi, in zato je tudi denar najboljše naložen na zemljišču. Če imate zemljišče, imate domačijo in imate zagotovljen kruh; nič vas ne briga, če so časi dobri ali slabi, če so stavke, izpori in brezdelnost v industriji. Vi ste neprizadeti, vi imate stalno delo in stalni zaslužek, in kar storite je v vašo korist, ker je zemlja vedno več vredna, če se čisti in obdeluje in spreminja v lepo farmo.

Kupite od kompanije, ki lasti zemljo, in je pripravljena vam pomagati, če potreba. Duluth & Iron Range železniška kompanija je vstanovila že več lepo se razvijajočih naselbin po St. Louis county, Minn. Zemlja se zamore kupiti od $15.00 naprej na lahka odplačila. Pišite za podrobnosti v slovenskem jeziku na:

L. B. ARNOLD, Land Commissioner
110 Wolwin Building Duluth, Minn.

V založbi Narodnega Vestnika je dobiti

DELAVSKI ODŠKODNINSKI ZAKON ZA DRŽAVO MINNESOTO

(Minnesota Workmen's Compensation Act)

Cena 30 Centov

Navodila kako postati državljan

Cena 15 Centov

Iz stare domovine.

KRANJSKO.

Stroj za dviganje opeke je padel na glavo te dni štirinajstletnemu Francetu Demšarju iz Krnice v kranjskem okraju in mu prebil lobanjo.

Aretirali so v Mokronogu visokošolca Žganjerja. Aretacija je v zvezi z jugoslovanskim nacionalistiškim gibanjem. Sedaj je aretovanih vsega skupaj 22 slovenskih dijakov.

Požar. 4. julija je udarila strela v hišo posestnice Marije Mlakar v Srednji vasi blizu Ljubljane ter jo užgala. Ker je bilo pod streho seno, je vsa hiša zgorela. Škoda znaša 2000 kron, zavarovalnina pa 1200 K.

Izkopnine. Pri izkopavanju kanalov na Karlovški cesti v Ljubljani so našli v zemlji pod Samassovo vilo dve veliki rakvi iz kararskega marmorja, v katerih so bile še človeške kosti.

Kap je zadela te dni okoli 9. ure na Figovčevem dvorišču v Ljubljani Miklavža Pipana, roj. l. 1837 v Zapogah ter pristojnega v Smlednik. Na policijsko dredbo so njegovo truplo prepeljali v mrtvašnico k sv. Krištofu.

S črešnje padla in se ubila. Pri nabiranju črešenj je padla Marija Juršič iz Dolža nad Stopičem tako nesrečno raz drevesa, da je vsled nevarne notranje poškodbe kmalu umrla. Nesrečnica zapušča na nogi polomljenega moža ter celo kopico nepreskrbljenih otrok.

Umrli so v Ljubljani: Ana Dolorenzo, hči sprevodnika, tri ure. — Marijan Travnik, sin služkinje, tri ure. — Franja Padržaj, žena posestnika, 67 let. — Ivana Selan, hči posestnika, 13 dni. — Terezija Vovk, čevljarjeva vdova, 63 let. — Ivan Homec, mestni ubožec 66 let. — Neža Ovijač, delavka tobačne tovarne, 66 let. — Marija Lebez, žena delavca, 20 let. — Marija Jamnik, dninarica, 77 let.

Radi izgubljenih pravd skočil v Savo. V Savo je skočil z mostu pod Kranjem zaradi izgubljenih treh pravd Janez Cvirn p. d. Kobalan iz Hotemož. Slekel je obleko na mostu, nag skočil v največji curek in plaval nekaj časa po Savi. Potem se je premislil, prišel na suho in tekel med vrbe v gaštajsko gmajno. Neki fant mu je tja prinesel obleko. Nato sta pa prišla orožnika in sta ga spremila na sodišče.

V zaporih je umrla. Dne 9. t. m. je umrla v novomeških zaporih Marija Gričar iz Mirne vasi. Umrla je leta 1913, napadla v družbi z drugimi ženskami, ki so se preoblekle v moško obleko, neko delavko v gozdu in ji odrezale žepe s precejšnjo vsebino. Gričar je bila samo kot soudeleženka obsojena na 10 mesecev ječe. To bi imela prestati 15. t. m. pa se je prejšnji pri pranju ponesrečila in umrla.

Nesreče na Dolenjskem. Franc Hrovat, ki je delal pri lesni tovarni v Rogu, se je ponesrečil 7. t. m. Nanj se je podrla skladovnica in je dobil hude rane na glavi in na nogah. — Janez Zupančič, učenec ljudske šole je padel s cestne ograje ter si zlomil desno roko v podlehtu. — Franc Gruden, učenec ljudske šole v Škocijanu pri Mokronogu, je tako nesrečno padel s črešnje, da si je zlomil obe roki v podlehtja. Ponesrečenci so bili prepeljani v kandijsko bolnišnico.

Nesreča. Dne 10. t. m. dopoldne je vozil po domače Odrnikov z Naklega pri Kranju šuto po Mohorjevem klancu, a klanec je precej strm, zato se je utrgala zavora pri vozu, ki je tiščal konja naprej, dokler ni padel. Voznika pa je prisulilo ob steno in šuta se je prevrnila nanj. Konj je le malo poškodovan, tembolj pa voznik, ki ima zlomljeno nogo. Odrtnikovega so prepeljali v deželno bolnico v Ljubljano.

Sprijeno vino. V Novem mestu se poznajo gostilničarji druge cene kakor po 96 vin., 1 K 40 vin. ali 1 K 20 vin. za liter vina. V Novakovi, nekdaj Flegarjevi gostilni je si je hotela gostilničarka pridobiti gostov in je zato vino prodajala po 80 v. Koncem meseca pa pride kletarski nadzornik in si ogleda vino. Poslal je je vino v svrho analize v Gorico. Ker je gostilničarka dejala, da to vino dobi z drugim in prodaja, jo je naznanil sodišču. Analiza je dokazala, da je vino sprijeno in neužitno. Zato se bo morala zagovarjati v zmislu vinskega in užitninskega zakona, za kar je kazen zelo občutna.

Premestitev "Zarje" v Trst. Kakor znano se je že dalje časa razpravljalo o misli, da se premesti socijalistično glasilo "Zarja" iz Ljubljane v Trst. Na zadnjem strankarskem zboru jugoslovanske socialne demokracije pa so sklenili, da premeste v Trst tako vodstvo stranke kakor svoje glasilo "Zarja." Pred par dnevi je to sporočil svojim čitateljem tudi "Lavoratore", glasilo italijanske socialne demokracije v Trstu. Ta vest pa je silno razburila Italijane v nacionalističnem taboru, tako da se "Piccolo" bavi že par dni zaporedoma v dolgih člankih s tem vprašanjem, dokazujoč, kako velika nevarnost preti s to premestitvijo italijanstvu Trsta.

Strela omamila železničnega čuvaja. Dne 7. t. m. kakih pet minut pred polnočjo je železnični čuvaj Alojzi Dime v vlakojavnici med Medvodami in Škofjo Loko po telefonu javil v Medvode, da vozi mimo vlak štev. 1787 kar udari strela v telefon, vrže čuvaja s silo na tla, tako, da je bil četrt ure nezavesten, potem je prišel sam k zavesti; vendar je pa ves prestrašen. Čuti nekaj notranjih bolečin in se trese na životu. Zdravnik ga je spoznal za 10 dni za službo nezmožnega. Strela je v vlakojavnici razbila okna, razkopala tla in pokončala telefonski aparat, tako da ne morejo javiti vlakov in se je zato moral vlak ponoči ob 2. uri ustaviti, sicer pa varno in počasi voziti.

Nesreče. Anton Mehle, učenec ljudske šole v Žužemberku si je zlomil levo nogo v goleni. — Ig. Gospodarič, posestnik na Prapročah pri Št. Rupertu je šel z vozom po krmo. Na nekem ovinku sta se mu splašila konja, nato se je zvrnil voz, na katerem je sedel Gospodarič, kateremu se je izpahnila leva roka v rami. — Janez Šonta, posestnika sin v Šentjanžu je naladal sena, padel z voza ter si izpahnil desno roko v lehtu. — Fr. Plankar, učenec ljudske šole v Škocjanu pri Mokronogu je hotel vzeti do ptičjega gnezda na nekem kozolcu, od koder je tako nesrečno padel, da si je zlomil obe roki v pdlehtju.

Ogenj na Dobrovi. Dne 8. t. m. noči je udarila strela s silnim pokom v podomače Županovo bajto štev. 53, s slamo krita bajta je bila kmalu vsa v ognju. Poštna (Rantova) hiša je od te bajte oddaljena le dobrih 20 korakov; med obema je nekaj sadnega drevja in ni bilo za pošto nobene posebne nevarnosti; pač pa je bilo zelo ogroženo Poklukarjevo gospodarsko poslopje, vse natlačeno s senom in drugimi rečmi. Začel je biti plat zvona. Domača požarna bramba je bila kar trenutkoma na mestu požara in je ogenj hitro lokalizirala in ga tako pogasila, da ni bilo za Poklukarjeve nobene nevarnosti več.

Nepoboljšljiv nasilnež. Že večkrat kaznovani Andrej Stare, delavec v Kamniku je zaradi nasilstva komaj prestal svojo 5mesečno kazen, a že ga je zadela zaradi enakega hudodelstva ostrejša kazen. Stare je na kolodvoru v Kamniku razgrajal in nadlegoval občinstvo. Za svarjenje stražnikovo se ni zmenil, končno ga je moral ta aretovati. V tem hipu je pa stražnika prijel za prsa in ga sunil s pestjo. Ko mu je hotel dati verižico okoli roke, je obdolženec zamahnil proti njegovim ustam, in ker se je ta udarca izognil, zadel ga je na lice, da je še drugi dan bil otečen in čutil bolečine. Med potjo na občinski urad ga je večkrat skušal spodnesti in ga na tla spraviti. Obdolženec skuša vse utajiti. Obsojen je bil na eno leto težke ječe, katero kazen je takoj nastopil.

PRIMORSKO.

Čedna tatinska družba. Tržaška policija je aretirala Rimljana, Nello Colsona, krojača po poklicu, ki je bil član tatinske troperesne deteljice, kateri ste pripadale tudi že aretirani varietetni pevki Ines Cabrino in Reza Marchi. Nello Colson je bil mojster v žepnih tatvinah. Tekom zadnjih dni je izmaknil Nello umetnemu slikarju Maglieretti denarnico z listinami, nekemu vladnemu svetniku iz Brna denarnico s 460 kronami in nekemu uradniku 60 K. Družba je delovala po vseh večjih mestih.

Cestni rop. Pred nedavno so trije roparji napadli na cesti od Barkovelj proti Proseku trgovca Jakoba Marcelina iz Vicence v Italiji in mu uropali 50 kron. Ko jih je oropani prosil, naj mu pustijo vsaj nekaj denarja za na pot, so mu milostno dali nazaj 5 kron. Policija je lopovom že na sledu Vsi trije so italijanski podaniki.

Uboj. V Trstu so te dni aretirali 38letnega Karla Škerlja, ker je v neki gostilni napadel svojega mlajšega brata Andreja, ga prijel in mu grozil, da ga umori. Le s težavo so drugil judje rešili napadanega. Aretiran je bil pa tudi na zahtevo matere in sestre, ker se je sprl doma z vsemi domačimi radi dedščine in je grozil, da vse pomori.

Poskušena tatvina v gledališču. V nedeljo, 5. t. m. zvečer je hotel ukrasti v gledališču "Fenice" J. Goreni iz Italije g. Brunonu Mauru iz žepa listnico, v kateri je imel ta precejšnjo svoto denarja. Ta pa je pravočasno opazil tatvino in tata prijel in oddal redarju. Izročili so ga sodišču.

Vlom. V Pulju je vlomil do sedaj še neznan tat v stanovanje mizarja Vin. Berkoviča in vlomil v kovčeg, iz katerega je odnesel zlato verižico, vredno nad 50 K in večjo vsoto denarja. O vlomilcu nimajo še nobenega sledu.

Napad. V morskem arzenalu v Pulju zaposleni mehanik Dominik Podisić se je vračal zvečer domov. Med potjo pa ga je napadel 28letni mizar Marcel Denardi, ki ga je udaril s palico po glavi in ga lahko telesno poškodoval. Napadalca, ki je brez stalnega bivališča, so že aretirali in oddali sodišču.

Tatovi na parniku. Te dni je bil na parniku Avstro-Amerikane "Sofija Hohenberg" aretiran 32letni mornar Karel Sartori iz Benetk, ker je ukradel dve vreči kave, v skupni vrednosti 140 K. Na istem parniku so bili aretirani 20letni Marij Čermelj in 20letni Fr. Heipel, oba iz Trsta in 28letni kuhar Karel Filiputti, doma iz Vidma, ker so tudi kradli kavo.

Star tat. V Trstu so aretirali 44 letnega Karla Freybauerja, ki je najmanj trikrat na leto v tržaških zaporih že počival. Ne krade sicer mnogo, le kako malenkost, vredno od 5 do 20 kron. Te dni je ukradel nekemu brivcu plašč in ko so ga aretirali, je zadovoljno vzdihnil: "Si bomo vsaj ogledali nove prostore v ulici Fabio Severo!"

Poskušen samomor. Komaj 15letna Armida Novakova si je hotela vzeti iz nesrečne ljubezni v Trstu življenje. Izpila je v ta namen nekoliko octove kisline. Poklicani zdravnik ji je izpral želodec, nato jo pa dal prepeljati v mestno bolničnico.

Radi vlačuganja je bila aretirana v neki kavarni na trgu della Barriera vecchia 36letna Margarita Limoncin, doma iz Poreča in se v Trstu preživlja z zakotno prostitucijo. Redarja, ki jo je aretiral je prav neusmiljeno ozmerjala. V isti kavarni so aretirali tudi 17letno Ivanko Kovačevo, doma iz Postojne. Tudi to so aretirali radi potepuštva in vlačugarstva. Imela je tudi za Trst prepovedan povratek.

Pohotneža. Ko se je v nedeljo, dne 5. t. m. zvečer vračala gledališčna igralka Irma Barbaro iz Barkovelj v Trst z avtomobilom, je šofer opazil nekako sredi pota čez cesto ležeče žensko truplo. Ustavil je avtomobil in sta on in igralka vzela na tleh ležeče dekle v avtomobil. Tam je igralka spravila nezavestno k zavesti, nakar je ta izpovedala sledečo zgodbo: Deklica se piše Marija Andreuzzi, je 16 let staro in je imelo ljubavno razmerje z 19letnim kamnosekom Fr. Kobalom. V nedeljo popoldne je šla s svojo prijateljico na izprehod in sta srečali Kobala in nekega drugega mladeniča, ki sta obe povabila na izlet v Barkovlje. Ker je prijateljica to ponudbo odklonila, se je sama z obema fantoma peljala v Barkovlje. Ker je pa bilo v vozu pretesno za štiri osebe, je sedel Kobal h kočijažu. Ko sta bila z drugim fantom sama v vozu, je ta pričel stezati po njej svoje roke in vedno bolj silil vanjo. Ker pa je vpila na pomoč, ji je z eno roko zamašil usta, z drugo pa potegnil iz žepa britev in ji zagrozil, da ji prereže vrat, če ne bo molčala. V tem ko je kričala pa je priskočil Kobal, ki pa je svojemu prijatelju še pomagal. Med bojem se je nato iztrgala obema pohotnežema iz rok in skočila iz voza. Na cesti je nato obležala, dokler je ni našel avtomobil. Čudno je le, da kočijaž, ki je vozil družbo, na njeno upitje ni ustavil voza. — To izpoved je povedala Andreuzzijeva tudi na policijskem inšpektoratu. — Kmalu nato so aretirali Kobala in drugega pohotneža, 19letnega črkostavca Ev. Staudacherja pod železniškim viaduktom v Barkovljah. Oba pohotneža tajita svoje dejanje.

ŠTAJERSKO.

Vlom v župnišče. V zupnišče pri Sv. Martinu pri Vurberku blizu Ptuja so v eni zadnjih noči vlomili tatovi. Odnesli so 192 K 60 vin. denarja in drugih reči v skupni vrednosti 100 K. Storilcev še niso izsledili.

Vlomil je neznan zlikovec v nabiralnike v Marijini cerkvi v Celju in odnesel precej denarja.

Iz Ostrožnega pri Celju. V bližnjih gozdovih so našli nezavestnega posestnika Antona Maka z Gorice. Pred nekaj dnevi se je sprl doma z ženo, na kar je odšel v gozd in si je prerezal žile na levi roki. — Iz Rač pod Mariborom. Neki vojak tukajšnje žrebčarije je zvabil v gozd desetletno šolarico iz Dobrove in jo je posilil. Dobrovško šolsko vodstvo je naznanilo zločin poveljstvu, na kar so suroveža zaprli.

Gonja proti srbskim letoviščarjem. V Gleichenbergu se mudi vojvoda putnik iz Belgrada s hčerko. "Grazer Tagblatt" je vsled tega priobčil te dni hujskajočo notico, v kateri je Putnika naravnost pozval, naj se odstrani. Enake notice proti srbskim letoviščarjem so bile priobčene tudi iz Rogaške Slatine. Če se pomisli, da obiskuje obe letovišči vsako poletje na stotine najboljšega srbskega občinstva iz kraljevine in banovine, potem je jasno, da Nemci sami delajo sebi največjo gospodarsko škodo. Belgrajska "Politika" je na te hujskarije že odgovorila s pozivom na srbsko občinstvo, naj se avstrijskih in ogrskih letovišč izogiblje, ker bi se ga tam šikaniralo.

KOROŠKO.

Automobil zgorel. Iz Rablja se poroča, da se je vnel med vožnjo čez Predil neki mali dvosedežni avtomobil, v katerim sta bila neki gospod in neka dama iz Celovca. Ker ni bilo pri roki vode, je zgorel cel avtomobil. Gospod in gospa sta se še pravočasno rešila. Škoda je precejšnja.

Neljuba rešitev. V bližini Celovca so opazili sosedi v neki hiši, kako se je neka okoli 40 let stara ženska vrnila v stanovanje svoje 70letne matere. Kmalu nato so zaslišali vpitje stare ženice, ki je sosede klicala na pomoč. Ko so ti prihiteli so opazili 40letno hčerko viseti na kljuki vrat. Ker ji mati, ki je hroma, ni mogla pomagati, je poklicala sosede. Neki sodni sluga, ki stanuje v isti hiši, je prerezal ruto, na kateri je samomorilka visela, na kar sta dva gospoda poskušala oživeti samomorilko. To se jima je tudi posrečilo, a ko se je zavedla, se je nad rešitvijo tako razjezila, da je pričela razbijati in besneti, tako, da so jo morali z rešilnim vozom odpeljati v opazovalnico za umobolne.

Najdeno truplo. 6. t. m. so našli v Dravi nedaleč od Žrelca truplo 52letne posestnice Magdalene Orač. Domneva se, da se je nesrečnici zmešalo in da je skočila v vodo.

V škafu utonil. Iz Volšperka poročajo, da je tamošnja posestnica Marija Ramprecht pustila za nekaj trenotkov svojega enoletnega otroka brez nadzorstva v kuhinji. Ko se je vrnila, je videla, da je padel otrok tako nesrečno v neki, napol z vodo napolnjen škaf, da je imel glavo v vodi. Vsi rešilni poizkusi so bili zastonj, otrok je bil že mrtev.

Strela. V noči od 7. na 8. julija je divjala nad Volšperkom nevihta. Pri tem je udarila strela v hlev posestnika Vincenca Kotmaierja in je poslopje pogorelo. Živino so še pravočasno rešili. Na bljižnjih hribih je zapadel sneg, vsled česar je padla temperatura.

Otrok utonil. 6. t. m. sta se v bližini Sv. Mohorja igrala otroka zakonskih Koplenik. Ko niso en trenutek pazili nanj, sta se oddaljila in je padla dveletna hčerka Elizabeta v vodo. Ko je prišel oče otroka iskat, je pač našel 4letnega Ivana, a njegove 2letne sestrice ni mogel najti. Slučajno je pa izvedel, da je mlinar Jakob Turner našel pri svojem mlinu truplo nekega otroka. Stopil je tja in našel mljnarja ravno pri tem, ko je vlekel truplo otroka iz vode. Bila je njegova hčerka. Vsi rešilni poizkusi so bili zastonj.

Ogenj. V Šmarnem je divjala v noči 8. t. m. huda nevihta, kakor nad celo labudsko dolino. Pri tem je udarila strela v shrambo nekega posestnika in jo užgala. Poslopje je pogorelo do tal. Zgorelo je tudi nekaj perutnine. Požarni brambi koliških občin se je z veliko težavo posrečilo omejiti ogenj.

Smrt zraščenih dvojčekov Emilise. Iz Frankobroda poročajo: Na glavah skupaj zraščena dvojčka Emilisa, otroka sluge Stolla v Vilbelu, sta umrla. Dvojčka sta bila pred kratkim tudi v Ljubljani razstavljena. Dne 8. julija zvečer je umrl en otrok na dušljivem kašlju, deset ur nato pa drugi vsled zastrupljenja krvi. Otroka sta bila poldrugo leto stara. Starši so imeli že tri zdrave sinove, ki so zdaj štiri, pet in šest let stari, ko sta prišla dvojčka na svet. Vest o tem čudnem porodu se je hitro razširila po vsem svetu. Od povsod so prihajali zdravniki v Vilbel ter ogledovali otroka. Ko sta bila dvojčka ene leto stara, je prišel neki impresario s predlogom naj se otroka razstavita. Mati je spremljevala otroke z impresarijem na potovanju. Obiskali so skoro vsa večja mesta v Evropi. Rodbina je zaslužila okoli 30.000 K, pravtoliko pa baje tudi impresario. Pred par tedni je zbolel eden izmed otrok na dušljivem kašlju ter tudi umrl. Brezsmotreno trpinčenje bi bilo, živečega otroka operativno odrezati. Tako je ostal otrok zvezan s truplom, po katerem je neprenehoma tolkel, da se je končno onesvestil ter nato kmalu umrl.

JOHN AGNICH
gostilničar
GRANT STREET EVELETH, MINN.
Sveže pivo, pristno vino in druge raznovrstne pijače ter finijske smotke.
Prodajam
železniške in parobrodne listke na vse kraje sveta.
Rojakom in bratom Hrvatom se najtopljeje priporočam.

5 pristnih pijač in te so

Kranjski Brinjevec, Slivovec, Tropinovec Grenko Vino in Highlife Bitters. Vsak gostilničar, kateri hoče napredovati, mora poskušati in kateri ne poskuša tudi ne napreduje s svojo trgovino. Prava pristna pijača se zamore kupiti le pri A. Horwat-u, ki importira naravnost iz Kranjskega Brinjevec, Slivovec in Tropinovec; tudi izdeluje pravo zdravilno Grenko vino in Highlife Bitters. Naročite si en zaboj te ali one pijače za poskušnjo; samo da bo eden zaboj, 12 steklenic. Prodajam samo na debelo. Pišite po cenik.

A. HORWAT, 600 N. CHICAGO ST., JOLIET, ILL.

Naročajte se na največji slov. polutednik "Narodni Vestnik".

IZVRSTNA ZEMLJIŠČA PO 3000 AKROV IN VEČ OB
Duluth, South Shore in Atlantic železnici
SO NA RAZPOLAGO ZA
slovenske naseljence
NAJBOLJŠA ZEMLJA, IZVRSTNO PODNEBJE, PRIMEROMA NIZKE CENE.
KRAJ JI JAKO UGODEN ZA ŽITA, ŽIVINOREJO, OVČJEREJO, SVINJEREJO IN KOKOŠJEREJO.
JOS. A. JEFFERY
LAND COMMISSIONER. D. S. S. & A. RY.
DULUTH. MINNESOTA.

Kadar fantje z močnimi prsami

nekaj skup zgradijo, potem je to tudi pravilno zgrajeno.

Oni si delajo sami cigarete iz Gail & Ax Navy dolgo rezanega tobaka, zato ker na ta način so si sigurni svežih, milih, dišečih cigaret, katere lahko ves dan kadijo — zdrava zabava, ki dela veselo življenje.

GAIL & AX
NAVY
Long Cut Tobacco
"najboljši tobak v najboljšem zavoju".

Navy je iz milega Burley tobaka, in ima čudovito priljubljen okus, katerega ni najti v nobenem drugem tobaku. Je dozorjen in pomlajen, da se doseže prijazna miloba — potem je zapokan v znameniti Navy zavoj s štirimi ovitki, kateri držijo tobak svež, snažen, sladek in mil.

Mi delamo Navy dolgo rezan tobak zato, da se lahko zvije v cigareto, ki da gori in nudi prijetno kadenje. Noben tobak ne de ven — s porabo Navy se nič tobaka ne zgubi.

Ta tobak je za vse svrhe — je fin za cigarete, in je prijeten in okusen v pipi, in Navy je tudi okusen in trajen za čik.

Z vsako zaklopnico po 5c se dobi zastonj zvezek cigaretnega papirja

THE AMERICAN TOBACCO COMPANY

"Narodni Vestnik"

National Herald.

Slovenic Sami-Weekly.

Owned and published by the

Slovenian Printing & Publishing Company

a corporation.

Place of Business: Duluth, Minnesota, 405 W. Michigan Street.

National Herald

Issued every Monday and Thursday; subscription yearly $2.00

The best Advertising medium among Slovenians in the Northwest.

Rates on application

Entered as second-class matter May 11. 1911 at the post office Duluth, Minn., under the Act March 3, 1879."

„NARODNI VESTNIK"

Izdaja

Slovenska tiskovna družba, Duluth, Minn.

izhaja vsak ponedeljek in četrtek zvečer na 8. straneh

Naročnina stane:

Za Ameriko za celo leto	$2.00
za pol leta	$1.00
Za Evropo in Canado za celo leto	$3.00

Dopisi brez podpisa in osebnosti se ne sprejemajo.

Denarne posiljatve in dopisi se naj pošiljajo na naslov:

"Narodni Vestnik", 405 W. Michigan Street, Duluth, Minn.

Telephone, Melrose 1113.

AMERICAN ASSOCIATION OF FOREIGN LANGUAGE NEWSPAPERS MEMBERSHIP LABEL WORLD BUILDING NEW YORK

VOJNA AVSTRIJE S SRBIJO?

Svet se zopet vznemirja vsled nevarnosti vojne, ki preti nastati med Avstro-Ogrsko in Srbijo, velika nevarnost obstoji, da se bodo zopet ljudje med seboj v takozvani prosvitljeni dobi klali in morili. In kar je še vznemirljivejše: **vojna med Avstrijo in Srbijo more, ako pride v resnici do nje, užgati na vseh krajih Evrope plamene, izcimiti bi se moglo iz te vojne klanje narodov po vsem svetu** stare Evrope, ki se napoveduje in prerokuje že dolgo vrsto let.

In kaj naj bi dalo povod vojni? Vsakdo bo seveda takoj odgovoril, da napad na prestolonaslednikovo dvojico, ki je postala žrtev fanatiziranih nezrelih mladeničev, rodom Srbov. Ta odgovor pa ni pravilen, kajti, če tudi je morilec Fran Ferdinanda in njegove soproge Srb iz banovine, Avstrija še vedno nima pravice, napovedati vojne kraljevini Srbiji, ker **Srbija, kot samostojna država, umora vendar ni naročila, torej tudi ne more biti odgovorna zanj.** Lahko je razumljivo, da Srbi v kraljevini niso prijatelji Avstrije. Ali ni baš Avstrija kriva, da Srbija ni dobila dohoda do morja, ki je zanjo življenskega pomena, ali ji ni, kjer je le nanesla prilika, metala polena pred noge? Seveda so se Srbi jezili na Avstrijo, listi so ostro pisali zoper njo, za atentat pa, ki se je porodil v možganih prenapetih fanatičnih mladičev, nikakor ne morejo biti odgovorni. **Nemec Johann Schrank je v Milwaukee, Wis.,** meseca oktobra 1912 **streljal v morilnem namenu na bivšega predsednika Združenih držav,** Theodore Roosevelta, in ga tako dobro pogodil, da bi bilo po "Teddyu", ako ne bi krogla izgubila največ moči v debeli listnici v naprsnem žepu napadenega. Tako pa je bil samo težko ranjen. **Ali je takrat kdo dolžil vsenemški narod napada?** Čeravno nismo Rooseveltovi prijatelji, moramo vendar priznati, da je "Teddy" ena najpopularnejših oseb v Ameriki. **Ali je tedaj kdo očital nemškemu narodu napad na Roosevelta,** ali se je tedaj sploh kaj pisalo proti Nemčiji, kakor se v Avstriji radi obsoje vrednega napada na kraljevino Srbijo, in se hujska zoper njo na vojno. **Deželni glavar vojvodinje Kranjske, dr. Šušteršič, je na klerikalnem shodu v Ljubljani rekel, da bodo Slovenci "takozvanim" bratom Srbom razbijali črepinje!** Odkar obstoji svet, še ni bilo proti posameznemu narodu tako ostudne gonje radi atentata posameznikov, kakor se dosedaj dogaja v Avstriji zoper Srbe.

Avstrija je znana vsemu svetu, da ima najbolj nerodne in nezmožne diplomate. Kdor ni vsaj baron ali grof, težko dobi vodilno mesto v diplomatični službi. Zato tudi ni čudno, da jo avstrijski diplomati tolikokrat zavozijo in se osmešijo. — Sedaj so jo zopet enkrat pogruntali, in v dunajskih političnih krogih so prišli do prepričanja, da je treba na celi črti začeti boj proti "velikosrbski ideji". Iz tega boja pa mogoče nastane vojna Avstrije s Srbijo, ki more dati povod svetovni vojni narodov!

Avstrija je poslala Srbiji nekak ultimatum, s katerim zahteva, da zatre Srbija kot samostojna država vsakojako delovanje za Veliko Srbijo. Velikosrbska ideja gotovo ekistira; nje eksistenca je navsezadnje nekaj naravnega. V vsakem narodu, ki ima svojo državno organizacijo, plamti v večji ali manjši meri nada, da bo enkrat privedel pod svoj lastni krov tudi one rojake, ki žive izven sedanjih mej lastne nacionalne države. Načrti **vsenemške misli, italijanskega iredentizma, romunske "kulturne lige", ruskega dranga proti zapadu** (v Galicijo) so splošno znani in velikosrbska ideja jim je na las podobna.

Toda glavno vprašanje ni to, ali taka ideja obstoja ali ne, temveč glavno je, ali spada ta ideja **v aktualni program oficijalne, oziroma resne politike dotične narodne države.**

Velikosrbsko idejo, v kolikor je vznikla in razširjena v Srbiji, se zato ne sme označevati kot nekako podlost proti monarhiji, v kateri živi toliko milijonov srbskega naroda. Seveda se mora iz tega stališča tudi pripoznati Avstriji pravica, da v interesu svojega lastnega obstoja smatra velikosrbsko idejo kot za sebe opasno in stori primerne korake, da se izogne nevarnostim, ki bi iz nje izvirale. **Diktirati pa Srbiji, kaj sme storiti v njej bivajoči narod, pa ne sme, in ako nastane vsled te zahteve v resnici vojna, jo je Avstrija iskala, iz trte izvila vzrok. Ali je mogoče Avstrija šele sedaj dobila korajžo na mnogo manjšo državo,** ko govore klerikalni slovanski vodje, da bodo Srbom pobijali črepinje? Ali menijo kunštni avstrijski diplomatje na Dunaju, da čutijo slovanski narodi v Avstriji tako, kakor se umetno ogorčava slovenski klerikalni vodja in deželni glavar dr. Šušteršič?

Pa vzemimo, da bode res vojna, da se bodo zopet pobijali ljudje, in da Avstrija premaga veliko slabejšo in po dvojni balkanski vojni oslabljeno Srbijo. Kaj potem? Ali bo Avstrija anektirala Srbijo. Ali hoče slovansko moč v Avstro-Ogrski ojačiti z milijoni Srbi, ki ne bodo pozabili storjene jim krivice in iskali zaslombe za svoje težnje pri dvetretjinski večini Slovanov v Avstro-Ogrski?

Če v resnici pride do vojne, Avstro-Ogrska vsekakor ne more ničesar pridobiti, pa naj zmaga ali podleže. V obeh slučajih, torej **v slučaju vojne** s Srbijo, je **Avstro-Ogrska država prenehala biti,** neglede na to, da zavlada v Evropi v slučaju svetovne vojne slovanski rod, da se končno za vedno določi, kdo zagospodari v stari Evropi!

SREČNA DEŽELA.

Ruski časnikar A. Koraljnik se je udeležil mednarodnega časnikarskega kongresa, ki je bil sredi junija v starem mestu danske kraljevine, v Kodanju, ter je v ruski "Reči" objavil obširen popis te dežele in njenega prebivalstva. Ker je iz njegovega zanimivejšega spisa razvideti, da je Danska res srečna dežela, naj posnamemo vsaj nekaj poglavitnih odstavkov iz tega spisa:

Mednarodni kongres časnikarjev bi moral trajati od 12. do 17. junija, pa je trajal celih 12 dni. Na kongresih se že sploh ne dela dosti, na tem kongresu pa se je delalo zelo malo. Storjeni so bili pač nekateri sklepi, a drugih uspehov kongres sploh ni mogel imeti, tako je bilo — veselo. Zlobni jeziki imenujejo zgodovinski kongres Metternichov "congres dasant", časnikarski kongres v Kodanju pa bi se lahko imenoval "congres mangeant", kongres banketov, veselic in brezkončnih obedov. Od dneva, ko smo stopili na danska tla, pa do konca našega obiska, je obed sledil obedu, banket banketu, veselica veselici — brez pavze, brez oddiha. Danska je že v starodavnih časih slovela zaradi svoje kuhinje in je menda hotla udeležnikom časnikarskega kongresa po kazati, da se nikjer tako dobro ne živi, kakor v tej deželi.

Kako ljubeznjivi so ti ljudje! Povabljeni smo bili na izlet v Klampenborg. Na glavnem trgu v Kodanju smo vstopili v vozove, od tega trga pa do kraljevske palače Eremitage smo se peljali v pravem triumfalnem sprevodu. Na celi poti so stali veseli ljudje — na tisoče in tisoče jih je bilo — vsakemu se je brala sreča z obraza. In ti simpatični ljudje so nas pozdravljali kakor bi ne bili časnikarji, ampak kralji. Stari in mladi ljudje, moški in ženske, ministri in delavci, dvorne dame in dekle, vse nas je pozdravljalo, metalo cvetke na nas, mahalo z robci . . ., a kar je bilo največ vredno, je to, da je bilo lahko spoznati, kako pristna in res presrčna je bila taka prijaznost. Spoznal sem kmalu, da je to danska narodna lastnost.

Danska je dežela stare, znamenite kulture in so ž njo prežeti vsi sloji; dežela polne zdrave demokracije, dežela prijetnega in udobnega življenja. Za širši svet je Danska še vedno dežela melanholije in trpkih usmevov. Toda to že davno ni več resnično, in morda tudi nikoli ni bilo, ampak so samo literatje tako naslikali sveto svojo domovino. Bila je pač tudi na Danskem kratka doba pesimizma, to je bilo po vojni s Prusko in z Avstrijo, ko je Danska izgubila Šlezvik-Holštajn, in s tem za vedno izgubila svoje stališče med evropskimi državami. Takrat je postala Danska majhna država — saj ima le tri milijone prebivalcev — in je čisto v pesteh Nemčije, Angleške in Rusije. Toda danski narod je imel moč, da se je sprijaznil s svojo usodo in vse svoje moči obrnil na povzdigo domačih razmer. Izvršil je to z občudovanja vrednim uspehom. Fevdalna Danska se je pa v par desetletjih premenila v najbolj demokratično državo in je narodno gospodarstvo tako povzdinila, da vlada v celi deželi in v vseh slojih najlepše blagostanje. Govoril sem z učenjaki in z delavci, z obrtniki in s kmeti, z odličnimi damami in preprostimi ženskami, govoril sem s plemenitaši, s konservativci, s socijalnimi demokrati in z liberalci, in iz vseh ust sem slišal eno besedo: Mi smo srečni in zadovoljni. Konservativci nečejo reakcije, le počasneje razvitje socijalnih razmer liberalci hočejo hitrejši tempo, socijalni demokratje bi radi vse naenkrat dosegli, a gre se res samo za tempo. Govoril sem z vodjo konservativcev, profesorjem Hellingerom, z voditeljem socijalnih demokratov, poslancem Borgbjergom, in z liberalci, ki so zbrani okrog lista "Politiken", in vsi so priznali, da hočejo svojemu narodu zagotoviti popolno svobodo, zdravje, bogastvo, veselo življenje, enakost in bratstvo.

Danska je bogata, kajti njeno kmetijstvo je ravno tako na vrhuncu kakor njena obrtnost. Prepotoval sem vso Dansko, od severa do juga, od vzhoda do zahoda. Kako premožen, srečen, vesel in zadovoljen je danski kmet! Njegov svet je skrbno obdelan, živinoreja cvete, mlekarstvo in sirarstvo mu prinese milijone. Vsaka najmanjša kmečka hiša je lepa in snažna, povsod lepe preproge, lepo, solidno pohištvo, povsod "boljša soba" gosposko opremljena, v mnogih hišah klavir, na katerem igrajo domače hčere, v vsaki hiši knjižnica, ki šteje 200 do 500 knjig, v vsaki hiši več časopisov. Tudi v najrevnejših hišah sem videl knjige in časopise, tudi v najrevnejših hišah sem videl, da ljude dobro in izdatno jedo. Oblečeni so vsi lepo in snažno, vsi so srečni in veseli . . . .

Danska se je nam tujim časnikarjem hotela pokazati v vsi svoji krasoti in je to tudi storila, a bolj kakor vse, nam je ugajal narod sam. Tu se vidi, kaj pomeni dobro življenje: srečo, zadovoljstvo in dolgo življenje. In ko so zapeli velikonočno narodno himno: "Der or et yudist land" — lepa naša domovina — smo tudi časnikarji z oduševljenjem pritrjevali: Res, lepa in srečna dežela!

Dva momenta sta se mi na mojem potovanju križem Danske še posebno vtisnila v spomin: regata v Slikeborgu in "dom starih ljudi" v Aarhusu

Pri regati sem videl, kako krepki, zdravi in jedrnati ljudje so Danci; na tisoče jih je bilo pri regati — vsak pravi korenjak.

V "domu starih ljudi" žive za delo nesposobni ljudje. Ta dom je velikanska hiša, lepo opremljena in oskrbovana. Vsak danski državljan ima s 60 letom pravico do dosmrtne državne pokojnine v letnem znesku 800 danskih kron, to je avstrijskih kron, in do prostega stanovanja. Danci pa pravijo, da to ni nikaka dobrodelnost, ampak je priznanje, da ima vsak človek pravico živeti. Ta dom starih ljudi ni nikaka ubožnica, ampak mesto tihe, mirne in srečne starosti. Pravica do dostojnega življenja, to je danes eden temeljnih principov danske demokracije.

V podzemlju znamenite grajščine Kronborg, v Hamletovem gradu, sem videl kolosalen kip danskega narodnega heroja, danskega Ilijo Muromca — Holgarja danskega (Ogjer le Danois ga imenuje starofrancoska pesem). Ta legendarni mogočni bogatin ima na prsa sklonjeno glavo in spi. Legenda pravi, da se prebudi, kadar bo danski narod v nevarnosti. Meni pa se zdi, da je stari Holgar že vstal, da hodi neviden po svoji domovini in ji pomaga, da s tako lahkoto in s takšnim veseljem v srcu premaguje težave življenja, da si je pridobil sreče in imetje in da se dviga vse višje in višje.

"S. N."

ZASLUŽEN UDAREC KLERIKALCEM PO ČELJUSTIH.

Ta teden je bilo na Dunaju velevažno posvetovanje, katerega so se udeležili minister zunanjih del grof Berchtold, avstrijski ministrski preds. grof Stürgkh, ogrski ministrski predsednik grof Tisza, skupni finančni minister vitez Bilinski in vojni minister Krobatin. To posvetovanje je imelo velikanski pomen, kajti na njem se je določila smer notranje in zunanje politike z ozirom na sarajevski atentat. Ker avstrijski parlament ne zboruje, je pri nas nemogoče iz ust ministrskega predsednika izvedeti, kaj se je sklenilo, pač pa je imel ogrski ministerski predsednik priliko, da je o tej stvari dal načelna pojasnila V obče je njegov govor zelo pomirljiv, kajti iz njega je spoznati, da o kaki vojni proti Srbiji ni govora in da tudi v našem cesarstvu na kako preganjanje Srbov vlada niti ne misli. Kakor znano, so zagrebški in ljubljanski klerikalci s cinizmom, ki ga pač nobena druga stranka ne zamore, sarajevski atentat poskusili fruktificirati za svoje grde politične in osebne namene. Vsa država je bila takorekoč otrpnjena vsled sarajevskega atentata, vse je bilo iz sebe bolesti in žalosti, samo klerikalci so ostali hladnokrvni in le ena misel jih je navdajala: kako bi se dalo sarajevski atentat najbolje fruktificirati, kako bi se dali iz krvi po brezvestnih zločincih umorjenega prestolonaslednika napraviti politično kupčijo. Znano je, kaj se je zgodilo v Zagrebu, pa tudi v Ljubljani. Pod krinko patrijotične manifestacije so klerikalci v Zagrebu in drugod na Hrvaškem vprizorili gonjo proti Srbom in kdo ve če bi jih ne bili masakrirali, ko bi bili imeli moč. Tudi v Ljubljani je dr. Šušteršič v svojem surovem govoru poskušal vzbuditi najnižje inštinkte v "Union" zbobnane sodrge ter je hujskal na boj proti vsemu srbskemu narodu in na vojno proti Srbiji. Vse je bila politična špekulacija in patrijotične fraze le okrasek cele gonje in le pesek v oči. Zdaj vemo, kako sodijo merodajni krogi v državi o tem hinavskem početju, zakaj Tisza gotovo ni govoril po svoji glavi, nego v smislu sklepov skupne ministrske konference. In grof Tisza je s tisto brezobzirnostjo, ki jo kaže v vseh svojih dejanjih, usekal po čeljustih zagrebške klerikalce in ž njimi tudi ljubljanske, tako usekal, da tulijo jeze in onemoglosti. Ministrski predsednik grof Tisza, danes morda najvplivnejši mož v celi monarhiji, je na polna usta povedal, da so klerikalci s sumničenjem celega srbskega naroda hoteli spraviti sami sebe na vrh. S tem je iz ust moža, ki je govoril v imenu celega skupnega ministrskega sveta javno pribito in pripoznano, da so bile klerikalne "patrijotične manifestacije" politično špekulanstvo prve vrste in izvirale iz najbolj nizkotnih nagibov. Mi smo to od vsega začetka trdili in z zadoščenjem vidimo, da je tudi vlada tega mnenja. Klerikalci so jo dobili po čeljustih, da bodo pomnili.

"S. N." dne 14. julija 1914.

Največja prodaja fonografov

Slika predstavlja REGAL govoreči stroj, ki ima najslajši, najjasnejši, najglasnejši in najčistejši glas. Velikost stroja je prikladna, 12 inčev široka, 7 inčev visoka. Omara stroja je izdelana iz hrastovine, bogato emajlirana ter krasno okičena z zlatimi okviri. Za trpežnost se jamči 15 let. Te vrste stroji prodajali so se doslej po $40.00 zaradi tekmovanja pa prodajamo sedaj te stroje širom Združ. držav in Kanade zaeno z 12 najboljšimi pesmami katere si lahko sami izberete iz našega cenika in 500 iglami za samo

$15 NA LAHKE OBROKE $1 NA MESEC

istotako prodajamo dobro poznane VICTOR govoreče stroje ter COLUMBIA gramofone. Pišite po naš novi, bogato ilustrovani cenik, katereča Vam pošljemo poštnine prosto.

Saul Birns, 117 2nd Ave., Dept. 47 New York City

Najmodernejša slovenska tiskarna v Ameriki

Tiskarna Narodni Vestnik

405 West Michigan Str., Duluth, Minn.

Izdelujmo vse v tiskarsko stroko spadajoče stvari lično, ceno in točno. Tiskovine za društva v eni ali več barvah naša posebnost. Pismeni papir in kuverte izdelujemo jako okusno. Poskusite naše delo. Mi jamčimo zadovoljnost. -:- -:- -:- -:-

Unijska tiskarna.

Trije mladi rokovnjači. Jernej Ambrožič, 18 let star, iz Gorij, brez stalnega bivališča, Metod Rotar, 19 let star, iz Pristave in 18 letni Albert Novak, iz Retenj, so bili po poklicu delavci. A za resno delo jim ni bilo mar, zlasti prva dva sta se že od 3. svečana t. l. brez opravka in dela po Kranjskem okoli potepala, in živela le od tatvin. Glava te družbe je bil že večkrat radi tatvin kaznovani Ambrožič, ki je s svojimi tovariši zlasti z Rotarjem izvršil na raznih krajih drzne tatvine. Nič manj, kakor 29 strank je bilo po teh uzmovičih jako občutno prizadetih, zlasti če se pomisli, da sta prva dva pokradla čez 800 K gotovega denarja, ne vštetih vzetih raznih žepnih ur, verižic, prstanov itd. V noči na 19. marca t. l. sta Jakobu Sodja na Rečiči vzela za 36 K cigaret in 27 K smodk. Da so pa ti tički skrbeli tudi izdatno za svoje želodce, je razvidno iz raznoterosti ukradenega blaga, kajti izmaknili so večje množine prekajenih klobas, svinjine, kruha, jaje itd. Kako drzno sta Ambrožič in Rotar pri tatvinah postopala kaže slučaj, ki se je vršil dne 5. svečana t. l. pri Janezu in Mariji Poklukar v Grabčah. Da sta lopova zamogla nemoteno krasti, sta vrata sobe, kjer sta se nahajala zakonska Poklukar, prevezala z verigo in vrvjo, in predno sta v veži zaklenjeno skrinjo s silo odprla, grozila Janezu Poklukarju, da je prišla njegova zadnja ura in da bode glavo izgubil, če ne da ključa od skrinje. Tu sta pobrala 20 K gotovine in 2 hranilni knjižici z vlogo 464 K 83 v. Obdolženci le deloma tatvine priznavajo, deloma jih taje. Najmanj udeležen je bil Albert Novak, ki se je udeležil le pri nekaterih manjših tavinah s svojima tovarišema. Sodišče je vporabilo polno strogost kaz. zakona pri Jerneju Ambrožiču in mu prisodilo 4 leta težke ječe, po prestani kazni se bode pa oddal v prisilno delavnico. Matevž Rotar, ki še dosedaj ni bil kaznovan, bo sedel 10 mesecev v težki ječi. Albert Novak pa je bil obsojen le na 1 teden zapora, h kateri kazni mu je bil zaračunjen preiskovalni zapor, na kar je bil izpuščen.

SPOMINJAJTE SE OB VSAKI PRILIKI ZAVETIŠČA V AMERIKI.

Pozor rojaki!

Ako ste kupec za zemljo ali farmo, ne ozirajte se na pretirane vabljive oglase različnih zemljiških agentov, v katerih vam vsakovrstne stvari obljubujejo, kakor stalno delo, brezplačno stavljanje na slopij, čiščenje zemlje, in druge vabljive pretveze, katerih sploh ne morejo in ne nameravajo nikdar spolniti. Veliko denarja in drugega časa si bodete prihranili ako pišete po natančen in resničen opis zemlje, kraja, kupnih pogojev in mapo od izključno samo slovenskih farmarske naselbine v Wausaukee, Wis., kjer ima že mnogo rojakov kupljen svet in jih je tudi že lepo število naseljenih. Tam je svet prav rodoviten in rodi vsakovrstne poljske pridelke in raznovrstno sadje ter vinsko trto. Ta svet se nahaja poleg prijaznega mesta, šol, mlekarne, banke, trgovin, žage, železniške postaje in še mnogo drugih podjetji.

Priporočamo rojakom, kateri želi biti dobro in pošteno postrežen, dobiti dober in rodnviten kos zemlje v zdravem in prijaznem kraju in biti vsestransko zadovoljen, da pišete rojaku

A. MANTEL

L. BOX 221 WAUSAUKEE, WIS.

po natančneje informacije in mapo tamošnje slovenske farmarske naselbine predno greste kam drugam svet gledati, ter čas in denar nepotrebnem tratiti. (1x-1-1)

ELCO THEATRE

AURORA, MINNESOTA.

Vam vedno nudi najboljše premikajoče slike, petje in dramatične predstave. — Naše predstave so dobro izbrane za mlade in stare. — Vstopnina vedno samo 5c in 10c. — Začetek vsak večer ob pol osmi uri. Za nedelje imamo posebne programe. NE ZAMUDITE JIH.

Mi imamo najboljše automobile za prevažanje po celem Range. Kadar se hočete peljati, vprašajte pri nas za cene, katere so najnižje. NAŠA POSEBNOST JE ZAPRTI AVTOMOBIL za poroke, krste in pogrebe. Odprto noč in dan.

TELEON 64.

SANDBERG (SMOLEY) BRATJE, lastniki.

BERITE IN RAZŠIRJAJTE "NARODNI VESTNIK".

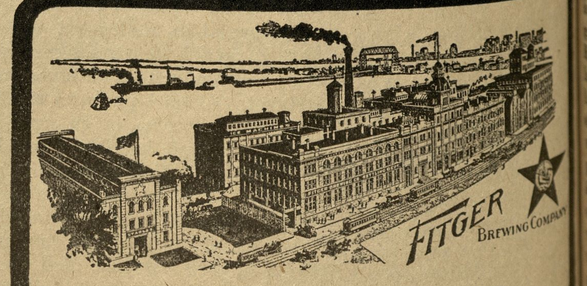

Fitger Brewing Co.

Duluth - Minn.

Večina slovenskih gostilničarjev toči Fitger pivo, v sodčkih in steklenicah varjeno iz pristnih snovij.

Josip Gerzin

zastopnik za ELY, Minnesota.

Gospodarstvo, gospodinjstvo in znanstvo.

Normalna vzgoja naših najmlajših.

Občutki mlade matere, ki pričakuje zrelost svojega sadu in priveden v novega zemljana, so večkrat zmoteni z vprašanjem, kako naj bi vzgajala mojega otroka, da se bo razvil v krepkega in zdravega človeka. Tete, prijateljice in sosedinje dajejo mladi materi vsakovrstnim namenom; vendar je pa tak nasvet največkrat brez koristi, včasih celo škodljiv. Mladi materi zamijo v glavi razni predpisi, navodila in nasveti, katere je dobila od sorodkinj in znank. Ona postane nemirna in si domišljuje, da bo morala biti jako težavno vzgajati dete.

To je deloma res; vendar ta skrb je odveč. Že narava je dala vsaki ženski čut materinstva. To je tudi dejstvo pri živalstvu. In čut matere pelje največkrat na pravo pot.

Tu podajemo mladim materam razor slovečega zdravnika, ki je globoko študiral otročji razvoj, in je tudi sam oče osmih otrok, toraj tudi iz praktičnega življenja nekaj ve. On pravi:

Mati naj varuje svoje dete kot varuje koklja piščeta. Ona naj ne dopusti, da bi ljudje otroka visoko dvigali, da bi se igrali ž njim in ga poljubovali. Novorojenček potrebuje mira, edino mira. Pozneje naj se mu da večkrat čajno žlico koprivčevega ali janeževega čaja, kateri se posladi z nebarvanim kandisovem sladkorjem.

Najboljša in najnaravnejša hrana je mleko matere. Zato naj bi vsaka mati sama dojila otroka. Le, ako je mati bolna, ali če nima mleka, potem naj se rabi kravje mleko. Sveže, stirilizirano (prevreno) kravje mleko je idejalna hrana za naše najmanjše. Sprva naj se mleko meša z vodo in sicer na polovico; pozneje naj se meša z vedno manj vode, tako da dobi dete po tretih ali šestih tednih samo kravje mleko. Doječe matere se morajo podvreči gotovi hrani; one naj ne uživajo nič kislega in nič kar je pomešano z raznimi dišavami, manjo mesa, a več zelenjave in močnatih juh. Kadar ne dobi otrok dovolj mleka, bo to naznanil z jokom. Poleg mleka naj se mu daje tudi na mleku kuhan redek pšenični zdrob (farina, tudi cream of wheat) in mehko kuhani ovseni jeprenček (oat meal). To naj bo slačno. Kadar začne otrok jesti se mu da več mehko kuhanega ovsenega ješprenčka, pšeničnega zdrobu in močnika. Posladi naj se to z nebarvanim kandis sladkorjem in ne z navadnim sladkorjem.

Matere se mnogo pregrešijo v obleke otrok. Po stari navadi povijajo nazadnjaške matere svoje otroke še vedno s povoji. Malo bitje je zapokano kakor mumija, in ker ne more vhajati vroče, ga vse peče in prične kričati. Mati misli, da je otrok bolan. V begnani ga razvije in oprosti spon in vidi, da je otrok rudeč kakor kuhan rak. Otrok se neha jokati; počuti se dobro, svobodno. Zato proč s to staroversko navado povijanja otrok v platnene obroče. Oblecite otroku lahko srajčko; ovijte ga rahlo čez prsa, od rok do nog, z lahko tkanino, in pokrite ga rahlo z mehko volneno odejo. Kadar je dete večje, oblecite mu lahko prostorno obleko, da se bo lahko premikalo v nji. Matere mislijo, da morajo braniti dete pred mrzlo sapico. Človek ima vsaki dan priliko videti po ulicah in šetališčih male človeške črvičke, ki so oblečeni v sedanji vročini v težke volnene cunje, čez glavico imajo debelo kapico, in pokriti so tesno s težko volneno odejo. Tako leže ti revčki v sedanji vročini in se pečejo in pražijo v vozičku. Poleg predstoječega je vpoštevati se sledeča navodila glede ravnanja z otroci v vročih dneh:

Otrok ni po leti odstavljati od prs. Odstavi naj se polagoma in polagoma naj se navadi na kravje mleko ter nad drugo hrano. Otroku naj sesa mleko iz steklenice, katero vsak dan sterilizirati, to je, vreti s kropom in postaviti v vročo peč nekaj minut, da poginejo vsi bacili in trosi. Po sesanju naj se mleko takoj postavi na mrzel prostor najboljše k ledu in v tak kraj, da se ne bo navleklo tujih dišav in okusov. Sesec ali cucelj (nipple) naj bo vedno snažen, ne kisel in ne izpostavljen muham. Rabiti je le sveže prevreno kravje mleko, sprva zredčeno z vodo, pozneje samo. Kislo mleko ni dajati detetu. Tudi ne bananov, kendija in drugih stvari. Svežo vode naj se mu da večkrat.

Vročina je nevarna za otroke. Oblačite jih lahko. Če je otrok mrzličen, vroč in zopet mrzel, pokličite zdravnika. Pripisovati mrzlico dobivanju zob je večkrat osodepolno.

Otrok naj spi v svoji postelji sam. Soba naj bo hladna. Okna naj bodo odprta. Otroci morajo imeti sveži zrak. Zibelj ali voziček je pokriti s moskitovo mreževino (mosquito cloth), da ne pridejo do otroka muhe in moskiti.

Kopajte otroka vsaki dan v le nekoliko mlačni vodi. Kjer se kopa naj ne bo prepih. Soba naj bo topla, a ne vroča. Dobro je tudi vmiti otroka enkrat na dan z gobo, pomočeno v pajnt mrzle vode v kateri je stopiti čajno žlico pecivne sode (backing soda).

Zunaj je držati otroka v senci. Solnce naj ne sije malemu otroku nikdar v glavo, še manj pa v oči. Čez voziček naj bo senčnik, da senči otroka na solnčnih prostorih. Malega otroka ni prepuščati otrokom v oskrbo.

Otročja soba in spalnica naj bo priprosta in snažna. Cunje in smeti naj ne bodo v nji. Otrok se naj ne igra s psi in mačkami. Tudi mu ni puščati devati igrače in prsta v usta.

Zatoraj oblecite Vaše otroke po pameti, hranite jih priprosto, redno in pravilno, držite jih v snagi in v svežem zraku in razvijali se bodo v veselje in ponos starišev v krepke, čile in zdrave može in žene.

STVARI BOGASTVO ZA SEBE!

Zakaj je taka napetost enkrat v Michigan, potem v južni Afriki, zopet v West Virginiji, potem v Colorado, v Ohio, v Illinois, v Pennsylvaniji, v Rusiji — povsod kjer odloži večje število delavcev svoje orodje in preneha delati?

Zato ker pričakuje ves svet od delavcev zajutreka, zato ker stoji ves svet nag in brez strehe in čaka da ga delavci oblečejo in mu napravijo zavetje pred napadi naravnih elementov.

Industrija je ista sila, ki goni vodomet, iz katerega se izliva bogastvo, s kojim se človeštvo vzdržuje pri življenju. To je vzrok, da vidijo lenuhi gorostasno hudodelstvo ako preneha delavstvo vstvarjati bogastvo.

Človek se še do danes ni povspel do stopinje tako hvaljene čebele, ki se preskrbi s hrano za slučaj slabih let. Človeški delavci pridelajo in izdelajo sicer tudi mnogo več pridelkov in izdelkov kakor se jih potrebuje za sproti, vendar pa njim vzamejo ves proizvod lenuhi, njih gospodarji in vladarji, in kakor hitro pride slabo leto, trpijo stvarniki bogastva pomanjkanje.

Človeštvo je iznašlo kako živeti od danes do jutri, takorekoč. S prevažanjem naravnega bogastva iz dežele v deželo, iz kontinenta na kontinent ni treba človeštvu skrbeti mnogo za hrano in obleko za prihodnja leta. Vsakoletni pridelki in proizvodi sveta več kot zadostujejo za dobro prehranjenje vseh ljudi, če bi se to bogastvo pravilno razdelilo. A to ni slučaj. In zato trpi človeško delavstvo pomanjkanje. Čebele bi ne trpele pomanjkanja nikdar, ker naberejo toliko strdi, da imajo dovolj še za drugo leto. To zato, ker ne prevažajo strdi iz gnjezda v gnjezdo, ampak skrbi vsaka kolonija ali naselbina za sebe. Vendar pa tudi včasih čebele pomrejo gladu, če jih premagajo čebele roparice in jim vzamejo njih pridelek, ali če jim pobere strd čebelar, ne vrne jim pa potrebne hrane. Človeški delavec vstvari tudi več bogastva, kakor bi ga bilo potrebno za preživljenje vsega delavstva; vendar pa pride človeški ropar in mu vzame večino proizvoda.

Trpeče človeško delavstvo je na slabejem kot sviloprejka. Črva sviloprejke se vzgaja in vzrejuje dokler ni goden za delo. Potem začne presti svilo. Iz česa? Iz svojih naravnih možnosti.

Sviloprejka prede in prede dokler ne izdela krasnega kokona. Po zakonih bogov in narave je ta svilnata hišica namenjena za zavetje v kojem naj bi se črv sviloprejke razvil v krasnega metulja, ki bi se dvignil v zrak kot se dviguje vesoljno naravno stvarstvo. A prišla je višja moč kot je moč narave in bogov, ter je vzela svilnato hišo črva za svoj lišp. Človeška roka je posegla vmes. Zamorila je črva, razvila je svilo iz kokona — in po ulicah in šetališčih se sprehaja v šumečih kikljah dama, katera kaže z izdelki sviloprejke, da je kapitalističnega stanu, ali vsaj iz stanu ljubohlepnih lenuhinj, katere stremijo živeti v razkošju. Bogastvo! Bogastvo! Stvarnik, ki je napravil iz nič svilo, stvarnik, kateremu pravimo sviloprejka, je bil prvotni činitelj tega bogastva.

In mrtvega črva sviloprejke se vrže stran. Odvzeto mu je življenje, odvzet mu je razvoj, dvigniti se ne more nikdar več v zrak, kamor so ga namenili bogovi in narava.

Delavec, v tem spisu menda uvidevaš svoj simbol, svoje znamenje, svojo podobo. Da; ti uvidevaš to sliko vsaki dan bolj; ti uvidevaš kaj je zrok napetosti na Calumet, kjer tli nezadovoljstvo še danes; kaj je vzrok napetosti v Colorado, Illinois, Ohio, Pennsylvaniji. West Virginia; kaj je vzrok napetosti v Rusiji; kaj je vzrok napetosti in slabih delavskih razmer po vseh Združenih državah in po vsem svetu. Ne bogovi, ne narava, ampak človeški troti, ki ne pridelajo in ne proizvajajo nič, kapitalizem in njega javni in tajni mešetarji so krivi gorja in pomanjkanja med istimi, ki se mučijo od zore do mraka za blagostanje roparjev človeških pravic. Delavec spreglej! Izobrazuj se s čtivom, misli in sodi z lastnimi možgani, združi se, zgani se in raztrgaj spone in verige, ki te držijo v sužnosti na tem svetu in ki ti bodo dovolile rajsko veselje še le na ono stran groba.

Stvari bogastvo za sebe!

MEKSIKA POTREBUJE UČITELJEV.

Danes se mnogo piše, da bo v Meksiki zavladal mir. Huerta se je slednjič umaknil iz naše sosedne republike. A Huerta ni bil povod krvolitja. Zato tam dolgo ne bo konca revolucij, dokler ne nadomesti izobrazba ljudskega mračnjaštva in vraževerstva.

Meksika je strogo rimokatoliška država. Posejana je že stoletja z nebroj cerkvami, kloštri in cerkvenimi palačami. Ali kakor ni mogla ali ni hotela rimskokatoliška cerkev dvigniti izobrazbe Kalabrije, kjer je sedež papeža, in Kalabrijci so najnevednejši in najanarhističnejši vseh Italjanov, tako je tudi ista cerkev s svojimi duhovni in misijonarji v Meksiki pustila priprosto ljudstvo v isti temi, v isti sužnosti, v istem ubožtvu, kakor je bilo pred stoletji. Miljone Petrovega novčiča, ki se pobira tudi za Meksiko (in pobira se tudi za misijonarje v Združenih državah, kjer je višja civilizacija in svoboda kot je tam kjer se pobira), ni pomagalo ljudstvu nič.

In verjeti ni, da bi bil kristjanski zakon, "Ne stori bližnjemu kar sam sebi ne želiš", v meksikanskem ljudstvu kaj bolj vtisnjen, če bi šlo še enkrat toliko tisoč Petrovega novčiča v Meksiko. To je toliko verjeti kakor ni verjeti, da bi bilo kristjanstvo kaj močnejše, če bi živeli John D. Rockefeller, J. Pierpont Morgan in Andrew Carnegie pred 1914 leti v Jeruzalemu in da bi dali Jezusu ves denar na razpolago. On je zmagal ker je bil križan.

Skoro vsak modernih religijoznih misijonarjev se boji križa; ne le križa v pravem pomenu besede, ampak tudi vseh življenskih križev in težav. Sedanji religijozni misijonarji ne poznajo teškoč in potreb priprostega ljudstva. Posebno pri neoženjenih misjonarjih je to slučaj. Skrbeti nimajo za nikogar. Nasprotno — drugi skrbijo za nje. Za vsemi misijonarji stoji Petrov novčič, stoji "The men and Millions Movement", stojijo druge močne religijozne in posvetne organizacije, stoji močna obramba diplomacije, in pota za beg so vedno odprta in varna.

Priznamo. Življenje nižjih misjonarskih delavcev je zvezano z manj ali več požrtovanjem. A to požrtovanje ima večinoma namen držati ljudstvo zasleplјeno in ponižno, da prispeva vsled strahu pred Bogom in pred hudobnim duhom več zakladov v velikanske skrinje delaničev.

Kar je treba danes vedeti ljudstvu je: kako se naj živi na tem svetu. Na drugem svetu bomo dobili že od tamkajšnjih misjonarjev potreben poduk. S teologičnimi uganjkami ne bo rešil človeštva nikdo. Učiti je treba nevedne kako se pravilno živi, ne pa bogoslovja te ali one vere ali pa verske sekte.

Petdeset tisoč pravih posvetnih učiteljev bi rešilo Meksiko v desetih letih. A ti bi ne smeli živeti v izobilju in razkošnosti v palačah, kakor živijo večinoma današnji moderni religijozni misjonarji, ampak živeti bi morali med priprostim ljudstvom, kakor je tudi Jezus živel. Živeli naj bi se s tortili in frijoli, dokler se ubogi Meksikanec živi s tem.

Svet imamo neprave misjonarje. Ti so večinoma tajni vojaki kapitala. Verski misjonarji v Meksiki so večinoma misjonarji za posestvo zlata, rudnikov, premogovnikov, gumijevih gozdov, petroleja, plantaž in druzega naravnega bogastva, ki spada prebivalstvu Meksike, ne pa par stotinam domačih in inozemskih špekulantnih tiranov. Ljudstvo uvideva namen misjonarjev, ki žive v izobilju; med tem ko ljudstvo strada. Ljudstvo uvideva namen misjonarjev, ki držijo s pomočjo strašenja s peklom priprosti narod k tlom, da sami in njih odposlanci ložje sesajo kri in mozeg nevednih vstvarjalcev vseh človeških potrebščin, vsega bogastva.

Meksika potrebuje učiteljev svobode, enakopravnosti in bratstva, potrebuje posvetne izobrazbe, ako hoče kedaj ljudstvo uživati naravno bogastvo meksikanske zemlje.

In to velja za vsak narod, za vse človeštvo.

POZDRAVLJAM

pri odhodu iz Gilberta, Minn., mojo ženo Angelo Hribljan, rojeno Stritar, sedaj znano pod nepravim imenom Alice Smith, bivajočo v European Hotel, Virginia, Minn. Pozdravljam tudi rojaka Antona V. Fox iz Virginia, Min., kateri jo je izvabil na Virginijo. Slednjič pozdravljam tudi stariše moje zakonske žene, Franka in Terezijo Stritar, Gilbert, Minn. Vam želim vsem skup veliko veselja in sreče.

Josip Hribljan.

OGLAS.

V Avstro-Ogrski odredilo je Njegovo Veličanstvo delno mobilizacijo.

Vsi oni, kateri so še podložni, in kateri bi vsled tega odloka imeli nastopiti vojaško službo, bodo o tem svoječasno potom pozivnega lista obveščeni.

Potni stroški bodo plačani poklicanim po njihovim prebivališču najbližnjem konzulatu.

Potne stroške dobijo poklicani na roko pri najbližnjem konzulatu proti predloženju pozivnice.

Njegovo Veličanstvo je premilostivo blagovolilo izdati amnestijo (pomiloščenje) za vse poklicane in nepoklicane naborne ubežnike in dezerterje. Vsi zgoraj omenjeni vojni dolžnosti podvržni, ako se neutegoma povrnejo v domovino in se prijavijo pri svojem pristojnem vojaškem oblastvu, bodo deležni premilostive amnestije, to je, bodo oproščeni vseh kazensko-pravnih posledic vsled kršenja vojnega zakona.

Edgar Prochnik, m. p.
(8-1) ces. in kr. konzul.

WALLACE IRWIN

Tuxedo je edno dobrodošel. Prijazen za kaditi, ojači duh — sploh je idejalni tobak.

HENRY HUTT

Ena fajfa Tuxedo me povsem poživi. Tuxedo je najmilejši in najpristnejši tobak.

GEORGE E. PHILLIPS

Dobra fajfa in Tuxedo, pa sem zadovoljen, Tobak v mali zeleni kositarski škatli nima tekmeca.

Ako hočete kaditi boljši tobak — zakaj ne najboljšega.

TOBAK, katerega kodite sedaj, se Vam zdi boljši kot však prejšnji, ki ste ga kadili. Naravno je, da ste poskušali več tobakov, dokler niste našli boljšega.

Iz tega se da sklepati, da je razloček med tobakom, in mogoče je še kateri boljši tobak — v resnici najboljši tobak.

Tuxedo je najboljši za kadenje, zato ker ne raste boljši tobak in ker ni boljšega procesa za preparacijo tobaka kot je prvotni "Tuxedo proces".

Tuxedo

The Perfect Tobacco for Pipe and Cigarette

Mi vemo, da je Tuxedo izdelan iz najboljšega tobaka—bogat, zrel in popolnoma omlajen Kentucky Burley. Boljšega se ne more kupiti, zato ker boljši ne raste.

Izdelan je pa znamenitem Tuxedo procesu, kateri ga vblaži in mu odvzame ista zelenjadna olja, ki pečejo v jezik.

Tuxedo je bil rojen leta 1904. Prva poskušnja za ponarejanje je bila dve leti pozneje. Od tedaj se je pojavilo mnogo ponarejalcev.

Noben drug tobak ne zadovolji tako kadilca zato ker ga ni procesa, s katerim bi se zamogel izdelati take vrste tobak kot je Tuxedo.

TUXEDO SE ZAMORE KUPITI VSEPOVSOD.

Znamenita zelena škatlja z zlatimi črkami, narejena tako, da gre ravno v žep 10c

Pripravna vrečica, podvlečena znotraj z vodovarnim papirjem 5c

V stekleni posodi 50c in 90c.

AMERICAN TOBACCO COMPANY

POZOR ROJAKI.

Lepa prilika za Slovenca, ki želi na kmetijo. Na prodaj je 120 akrov obsežna farma z vsem gospodarskim poslopjem v dobrem stanju; moderna hiša, hlev za živino, 2 konja, 2 telici, 13 molznih krav, ki dajejo od $80.00 do $110.00 mleka mesečno, velik sadni vrt, kokoši in vse kmetijsko orodje, stroji za košnjo in žetev, vozovi, vsi v dobrem stanju. Sosed je Slovenec. Le 7. minut hoda do bližnjega mesta, šole, prodajalnic in do železniške postaje, kamor prihaja dnevno šest osebnih vlakov, ki vozijo iz in v Chicago. Kdor je kupec za farme, naj pride sedaj ogledati, da vidi kaj vse raste, ne pa v jeseni ali spomladi, ko nima prilike, da bi videl rastočih pridelkov. Proda se zaradi starosti sedanjega lastnika. Cena te farme je $5,500. — $3,000 je plačati takoj drugo pa na letne obroke.

Rojaki potrudite se, nudi se vam lepa prilika, za natančnejša pojasnila se je obrniti do Matt Šetina, R. 2, Box 16. Grand Haven, Mich. Dobe se pa tudi tu naokrog druge manjše farme, ki so tudi na prodaj.

(8—6) (Advertisement)

KUPUJTE PRI TRGOVCIH, KI OGLAŠUJEJO V NAŠEM LISTU.

VARNOST!

Skrb, s katero se vodi **Bank of Sheboygan, jamči trdnost in moč** Koristi vlagateljev in varnost njih vlog je prva skrb naših ravnateljev in uradnikov.

Mi Vas vabimo, da zberete našo banko za Vaše vloge.

Premozenje 3,000,000

BANK of SHEBOYGAN

A ROLL OF HONOR BANK

3% INTEREST PAID ON SAVINGS 3%

Za oglase tujih in nepoznanih tvrd ne prevzame ne uredništvo ne upravništvo nobene odgovornosti. Nekatere stvari so dobre, vendar je boljši:drži, nego lovi.

FIRST NATIONAL BANK

Chisholm - - Minn.

Kapital $25.000. Preostanek $29.318.

Osebna odgovornost $5,000.000.

Obrestuje denar po 3%

Prodaja parobrodne liste in posilja denar na vse strani.

Posebno pozornost dajemo Slovencem.

Pridite in se prepricajte!

AVSTRO-OGRSKI

zemljevid se pošlje vsakemu, ki pošlje 25c in piše na

AUSTRO AMERICAN LINE

2 Washington St., New York

ali pa zastopnikom.

Connoisseurs

know that its delicious flavor is beyond comparison. Find out for yourself. Order from John Gouže, Frank Veranth, Louis Larson, Ely, Minn.

AUSTRO-AMERICANA PAROBRODNA DRUŽBA.

Direktna črta med New Yorkom in Avstro. Ogrsko.

Nizke cene. — Dobra postrežba Električna razsvitljava. — Dobr kuhinja. — Vino brezplačno.

Kabine III. razreda na parobrodih

KAISER FRANZ JOSEPH I.

in

MARTHA WASHINGTON,

a ladjah se govore vsi avstrijski jeziki.

Družbini parobrodi na 2 vijaka:

KAISER FRANZ JOSEF I., MARTHA WASHINGTON, LAURA, ALICE, ARGENTINA, OCEANIA.

Novi parobrodi se grade.

Za vsa nadaljna pojasnil se obrni na glavni zastop:

PHELPS BROS. & CO., General Agents,

2 Washington St., New York,

ali na njih pooblaščene zastopnike v Zedinjenih državah in Canadi.

Dopisi.

East Palestine, O.

Cenjeno uredništvo:— Ker že dolgo ni bilo nobenega dopisa iz naše majhne slovenske naselbine, sem se jaz namenil poslati par vrstic v javnost. Vreme imamo še zadosti ugodno, počitka pa tudi dovolj, ker štrajkamo že od 1. aprila, pa še nič ne vemo, kdaj bomo spet začeli delati. Slabe delavske razmere so nam seveda velika zapreka pri splošnem napredku. Čeravno je naša slovenska naselbina majhna, imamo vseeno štiri podporna društva in socialistični klub, da torej ne more nikdo trditi, da zaostajamo za drugimi naselbinami. Poprej so društva dobro napredovala, sedaj je pa vse bolj zaspalo vsled dolgotrajnega štrajka, tako, da bodo društva hudo trpela. To je tudi ena posledic postopanja kapitalizma ki ne pusti delavcu živeti.

Naše mesto je ravno na meji države Pennsylvania in šteje kakih 6 tisoč prebivalcev. Temperenčniki so tu gospodarji, da je težko dobiti kozarec mrzle pive v tej vročini. Slovenci smo bili zaposleni večinoma v rudnikih, v katerih je premog pa bolj nizek, samo tri čevlje visok. Tukaj je več tovarn, ki še dosti dobro obratujejo, toda dela ni mogoče dobiti, ker je vse prenapolnjeno. Tako torej ne morem nikomur svetovati, da bi prišel sem dela iskat. Kadar se pa razmere izboljšajo, bodem že poročal. — Narodni Vestnik je tukaj zelo razširjen in priljubljen kot dober delavski list.

Koncem dopisa pozdravljam vse čitatelje in čitateljice N. V., kateremu želim mnogo novih naročnikov.

Anton Brlih.

Eveleth, Minn.

Cenjeni urednik N. V.: — Odmerite mi nekoliko prostora v našem listu N. V., ker se moram zopet oglasiti. Čital sem v sedanjem zaspanem glasilu S. H. Z. dopis, katerega je priobčil Jože Jerman, ki pretaka debele solze za izgubljenim uradom.

Ker se ta človeče v Glasniku ne osnovano zaganja vame, ga moram najprej vprašati, ali je res, da so bile knjige pregledane samo do 31. decembra l. 1913, in kje je najdel, da je moja krivda, ali pa krivda V. Arbanasa? Podla duša blati poštene ljudi in izteguje svoj jezik, ne da bi mu storil kdo kaj žalega. In ravno ta človek je kriv, da je nastal sedanji prepir med starim in novim odborom, on je kriv nepotrebnih stroškov v škodo članov in članic S. H. Z. Toda zastonj vpije v Glasniku, njegov urad je šel rakom žvižgat, ne dobi ga nazaj vsaj za dobo treh let. Kakor je bil izdajalec pri štrajku, tako je tudi sedaj pri Zvezi, ko je nosil W. F. of M. knjižice v žepu, ko pa je šel iz dvorane, jih je izdal. Če bi tvoja stranka zmagala, bi bilo vse O. K., tudi če bi manjkalo polovico Zvezinega denarja. Ti si tista oseba proti vsemu članstvu v državi Minnesota, in proti temu, da bi bil predsednik v Minnesoti. Nasprotuje proti izvoljenemu novemu glasilu, ko bi moral vendar vedeti, da čita N. V. več rojakov v enem tednu, kakor Glasnik v treh mesecih. Seveda, rad bi imel list, ki bi pisal po njegovi volji, pa če bi bilo za članstvo dobro ali slabo. Toda zastonj je vse, skebska banda je padla, in nikdar več ne vstane. Toliko naj zadostuje, članice in člane pa opozarjam, da naj se varujejo tega Jožeta, kajti izdajalcem ni zaupati.

Končno pozdravljam vse rojake in rojakinje, ter jim priporočam, da širijo Narodni Vestnik, ki se trudi za napredek naroda in S. H. Z.

Janez Agnich.

Gilbert, Minn.

Cenjeno uredništvo: — Odstopite mi nekoliko prostora v Narodnem Vestniku, da poročam o tukajšnjih razmerah. Z delom se ne moremo nič kaj ponvažiti, ker je še vedno več delavcev brez dela. Obetajo nam boljših dni, a ne vemo, če jih učakamo. Nekateri so brez dela že šest do osem mesecev, pa še vedno ni nič videti, da bi se kje odprlo kako delo. Tudi trgovci se pritožujejo, kako je slabo, in temu se tudi ni čuditi.

Mislim, da je rojakom znano, da mi je dne 9. t. m. po deseti uri ponoči napravil ogenj precejšnjo škodo. Požar je nastal, ker sem pustil goreti električno železo. Tem potom izrekam srčno zahvalo vsem onim, ki so mi prišli prigodom požara na pomoč in mi rešili dosti blaga. Lepa hvala rojaku Ambrožiču, krojaču na Eveleth, Minn., ki mi je pomagal s tem, da sem mogel svoje delo izdelati pri njem. Žalostno pa je, da je med Slovenci dobiti ljudi, katerih imena nočem imenovati, ki mene samega dolžijo požiga, češ, da sem nalašč zažgal. Opominjam jih, da naj prenehajo s takim govoričenjem, če pa sem komu kaj dolžan, da jaz ne vem za to, naj se zglasi pri meni, da dolg poravnam, ker ne bom več tukaj začel, moram si poiskati boljši obstanek.

Rojakom širom Amerike želim boljši obstanek, kakor sem ga imel jaz tukaj, in jih prisrčno pozdravljam, tebi vrli list Narodni Vestnik pa želim obilo napredka in da bi skoraj izhajal vsak dan.

Josip Komatar.

Calumet, Mich.

Cenjeno uredništvo:— Prosim, priobčite te vrstice, ker tako najlažje odgovorim na več pisem, katere sem prejel iz raznih krajev in v katerih so me povpraševali, kakšne so razmere v našem bakrenem okrožju.

Podnebje je jako zdravo, pozimi zameti in huda zima s snegom, ki zapade na debelo. Dobimo ga že novembra meseca, obleži pa do konca marca ali srede aprila. Tudi spomladi je mrzla. Za kmetijstvo je kraj precej ugoden posebno krompir in drugi taki pridelki o bilo obrodijo, pa tudi sejanje žita se izplača. Sena je dovolj, pomešano z deteljo, katero je še stvarnik sveta vsejal. Zato je tudi naše okolica dobila ime Clover Land. Poletje je različno. Časih vročina hudo pritisne, potem je zopet hladno, dežja imamo dovolj, če ne preveč.

Kar se tiče rudnikov, so le-ti globoki od 100 do 8,000 čevljev pod zemljo. Nekateri so jako vroči, drugi pa zopet hladnejši. Plača je različna, od $2.25 do $3.25 za osemurno delo. Dela se tudi na kontrakt pri nalaganju rude, in vrtalnih strojih. Plača se izplačuje vsaka dva tedna, delo je težko in naporno, posebno za mlade ljudi. Marsikdo se pokvari in ostane slaboten, ker se ne more popolnoma razviti vsled napornega dela. Še ne dosežene življenske sile že proda molohu kapitalizma. — Delo se jako težko dobi, in ne sve tujem nikomur sem priti za delom. Kadar se bodo razmere zboljšale, bodem že poročal.

Po narodnosti smo tukaj Slovenci, Hrvati, Poljaki, Nemci, Angleži itd., tudi je veliko Bolgarov in Rusinov, Romuncev in Armencev tev več drugega naroda z Balkana, ki se je naselil za časa rudarske stavke.

Napredujemo pa nič kaj. Društev je že več kot preveč, velikega napredka pa ni pričakovati na društvenem polju, ker ni sloge. Ako ta ali oni izgubi kak urad, je že ogenj v strehi, v Glasnik pa romaja dopisi, da nikdo drugi ni bil tako dober, kakor oni, ki je izgubil tron. Takih ljudi imamo tukaj dovolj, skrivajo se za krinko društva sv. Jožefa štev. I. SHZ, kjer pa v resnici še niso nič dobre ga napravili in vlečejo ubogega delavca za nos, SHZ, pa rinejo v pogubo. Na vsak način bi radi zatožili nekaj tisočakov težko priza služenega delavskega denarja. Sliši se tudi, da je predsednik porotnega odbora SHZ., zatajil svoj lastni materin jezik, in se izrazil, da bode poslal vse knjige, ki so bile slovensko pisane, nazaj, da se mora zapisovati v angleščini, katero pa Jože Jerman prav malo ali nič ne razume. Sedaj toči solze po izgubljenem stolu pri SHZ, in vzdihuje, kaj bodo rekli gospod zavarovalni komisar, ker so knjige slovenske. Če bi bil držal Jože jezik za zobmi, se ne bi tako osmešil, mari bi pridržal svojo budalost zase. Premisli nekoliko na preteklost in pokesaj se, dokler je še čas.

Taki ljudje so sedaj okoli SHZ ki je v nevarnosti in se stari odbor ne mara umakniti. Ali se tako spoštujejo sklepi zadnje konvencije? Zakaj je bila konvencija potem sploh sklicana, ako se nočete ravnati po sprejetih sklepih. Delegati vendar niso šli na uro gledat v Ely. Predsednik trdi, da je bila to samo izvanredna konvencija za par točk in za novo lestvico, za katero se mu je tako mudilo, a sedaj je potlačil pravilala, ki bi morala postati pravomočna z dnem 1. julija 1914. Ali ne ve, da država Minnesota ne dovoljuje sprejemati novih članov po starih pravilih. Dragi čitatelji, oglejte si tega moža, ki je sklical konvencijo, da so se potrošili tisočake, a sedaj pravi, da ni bila prava konvencija. Jože, plačaj delegate in jih pokliči še enkrat v Ely, in prepričan sem, da bodeš zopet pogorel s svojo stranko vred.

Kakor sem že omenil, napredka ni pričakovati na društvenem polju, ker so v odborih starokopitneži, ki imajo krmilo v svojih rokah. Delajo pa po svoji glavi, kakor se njim zdi prav, držeč se pod ukov, katere so dobili od svojih mater še takrat, ko so kravce pasli. Ako našim staršem ni bilo dano, da bi bili užili boljšo izobrazbo, bi se morali vsaj mi bolj potruditi, da ne ostanemo starokopitneži. Kakor se zemlja suče okoli svoje osi, tako se tudi narod izpreminja in želi višje kulture. Mi Slovenci se moramo otresi tistega podedovanega greha, katerega smo prinesli še iz stare domovine, in to je greh zavisti ter nevoščljivosti, s katerim škodujemo sebi, svojemu bližnjemu in zanamcem. Potrudimo se, da dosežemo narode, ki so danes na višku kulture in napredka, da bodemo mogli korakati z njimi roko v roki.

Že star pregovor pravi, da sloga jači, nesloga tlači.

Pozdrav vsem čitateljem N. V., kakor tudi slovenskemu nežnemu spolu.

Resnicoljub.

Joliet, Ill.

Cenjeni urednik:— Delavske razmere so kar naprej bolj slabe, pričakujemo boljših, a nič ne vemo, kdaj pridejo. Vročino imamo hudo, prave pasje dneve, ki hudo vplivajo na možgane nekaterih Jolietčanov. Naš kučegazda in zidar doma KSKJ kar narekujejo delegatom, kako bo treba nastopiti na konvenciji, da bi bil ves odbor izvoljen v Jolietu, oziroma v državi Ilinois. Pod krinko vere zapovedujejo to naš kučegazda, ex-duhovni vodja & Co. Pri zadnji tajni seji se je izvolil odbor treh mož, ki mu je bilo naročeno, da poizveduje in vohuni okoli, kdo pošilja dopise iz Jolieta v Narodni Vestnik. Delegatom je bilo naročeno, da morajo agitirati na konvenciji za to, da dobi kučegazda kaj tiskarskega dela za pravila in druge tiskovine Ex-vodni doktor ima za podporo naloženo 300 dol. dati za neko šolo, ako hoče biti zopet izvoljen za pobiralca kvodrov ali vrhovnega zdravnika.. Drugi odbor je pa že ves izvoljen, le ex-duhovni vodja in znani ro mor z križem na hrib še nista gotova, ker sta se zamerila tajni družbi. Dolžita drug drugega. Jože se zanaša, da mu bode Kranjski Janez pomagal, Janez pa, da mu bo Jože s svojimi lepimi govori pridobil izgubljeno čast nazaj. Tako je sedaj v teh pasjih dnevih tukaj, izrodki prevročih možgan se pa vidijo v Amerikanskem Slovencu, ki zopet pljuje in psove, da je grdo. Smešno je pa res, kakšno moč ima vročina. Skrivna družba je prvič izvolila tri detektive, da poizvedo za moje ime, drugič, da kučegazda zopet oblastno komandirajo in sestavljajo prihodnji glavni odbor, in to vse zato, da ostane denar v Jolietu, da se porabi za posojila jako "važnih" zgradb, kakor n. pr. šol, cerkev in farovžov. Potreba bode globoko seči v blagajno, da se izvršijo vsi visokoleteči načrti, seveda vse v večjo čast božjo. Potem bode pa upitja, koliko se je storilo za vero, da je bila vera rešena. Če se bodo pa člani kaj ujedali, jih nameravajo enostavno pometati ven, denar bode ostal v Jolietu, domovina in vera bode rešena, k polni mizi se bodo pa usedli kučegazda, ex-duhovnik in njegova kompanija. Dober tek!

Zavedni Jolietčan.

KJE JE?

JOHN NOVAK, po domače Kozinc, doma iz Gorenje vasi pri Ribnici. Imam mu nekaj važnega za sporočiti. — **Joseph Prijatu. 5232 Washington St., Denver, Colo.**

(7-23, 27, 30)

OD PRIPRAVLJALNEGA ODBORA ZA ZDRUŽENJE SLOV. PODP. ORGANIZACIJ.

Vsem članom in članicam organizacij, katere so se izrekle za združenje, na znanje.

Rezolucija Slov. Delavske Podporne Zveze.

Glavni in pomožni odbor S. D. P. Z., zbran na seji dne 29. maja in 2. junija, je sestavil v prid združenja slovenskih organizacij ter predlaga vsemu članstvu prizadetih organizacij v razpravljanje naslednjo resolucijo:

Organizacije, katere so se že izrekle za združenje, naj bi se združile po naslednjih načrtih:

1) Članstvo vsake posamezne organizacije naj najprej odglasuje, kdo je za združitev in kdo ne, to se naj zgodi na ta način, da glasuje vsak posamezen član in članica pri svoji organizaciji za ne, ali ja. Glasovnico v ta namen naj formulira pripravljalni odbor. Vsak član in članica naj glasuje pri vseh organizacijah pri katerih je član; to je, da ako je kdo član pri dveh ali treh organizacijah, ima glas pri vseh istih.

2) Kakor hitro so glasovnice posameznih organizacij izkazale, da je postavno določena večina za združenje, se naj skliče skupna konvencija vseh prizadetih organizacij, (kjer je postavno zahtevana večina članstva glasovala za združenje).

3) Konvencije se naj vrši v kraju, katerega določi splošno glasovanje vsega skupnega članstva prizadetih organizacij, a vsaka organizacija naj postavi v kandidaturo za konvencijo ime enega kraja ali mesta glasom svojih pravil ali sličnih določb.

4) Ta skupna konvencija naj se stoji iz sledečih zastopnikov: glavnih odbornikov vseh organizacij, katere so se glasom v točki prvi zavednega glasovanja izrekle za združenje pripravljalnega odbora, ter delegatov in delegatinj, katere vodi članstvo na naslednji način:

a) društva vseh prizadetih organizacij se po posameznih naselbinah naj združijo, ter volijo skupno delegate in sicer od 100 do 300 članov in članic po enega, a za vsacih nadaljnih 300 pa po enega delegata.

b) Ako naselbina ne šteje skupno 100 članov in članic, se lahko združi z drugimi naselbinami, ter pošlje tako skupno delegata v smislu odstavka a) te točke). Pooblastila, kot tudi vse druge listine za pripravno te skupne konvencije naj sestavi pripravljalni odbor.

5) Dnevnice delegatom plačajo društva, oz. članstvo, katero jih pošilja, a vožnje stroške delegatom in odbornikom se izplačajo iz skupne združene blagajne; kar se lahko stori na ta način, da prevzame vsaka zastopana organizacija v poravnavo del omenjenih stroškov odnosno po številu članstva.

6) Ta konvencija naj uredi pravila, katera bodo odgovarjala potrebi članstva združene organicacije, kot tudi postavam vseh držav, kjer bode združena organizacija poslovala. Odobri naj načrt, po katerem se združenje naj izvrši. Izvoli naj se na tej konvenciji odbor za združeno organizacijo, kateri prevzame urade ob času in v kraju, katerega naj istotako določi ta konvencija.

7) Vsaka organizacija naj izplača svojim članom vse obveznosti, to je bolniško podporo, smrtnino, poškodnino, katere so glasom pravil deležni, ter vse druge morebitne dolgove in obveznosti do časa, katerega določi ta skupna konvencija.

8) Vsaka nadaljna, oziroma ponovna zdravniška preiskava naj popolnoma izostane, razun za člane in članice, kateri se hočejo zavarovati za višjo, kot znaša njihova sedanja skupna zavarovalnina priv seh organizacijah, ki so se tako izrekle za združitev, oz. se združijo.

9) Zavarovalnina naj se pri združeni organizaciji razdeli v posamezne sklade kot, posmrtninski, bolniški, poškodninski, upravni, rezervni itd., ter naj bode vsak sklad neodvisen od drugega. Članom in članicam naj bode omogočeno se zavarovati višje v enem skladu kot v drugem, naprimer za najvišjo smrtnino ali pa naobratno itd. Vsakdo pa, kdor hoče biti zavarovan v bolniškem oddelku, mora biti zavarovan tudi v posmrtninskem.

10) Gotovina vseh organizacij katere so se združile, se naj spoji na ta način, da se spojijo sliční skladi na primer: smrtninski sklad skupaj, poškodninski skupaj, bolniški skupaj itd., vsaka organizacija, katera se združi naj prispeva v skupni smrtninski sklad najmanj 1|5 (1 petino) odstotka skup ne smrtninske zavarovalne obveznosti, to je, ako znaša na primer skupna obveznost smrtnine pri eni organizaciji $500.000.00, mora pri spevati v skupni posmrtninski sklad najmanj $1,000.00, ako šteje obveznosti $100.000.00, mora plačati najmanj $200.00 v posmrtninski sklad, itd., v bolniški sklad mora prispevati najmanj vsoto, katera je jednako visoka enodnevni obveznosti napram svojim članom in članicam na bolniški podpori ali, ako šteje organizacija 5000.00 članov in članic, kateri so zavarovani vak po $1.00 dnevne bolniške podpore, toraj skupaj za $5,000.00 dnevno, mora prispevati v skupni bolniški sklad najmanj $5,000,00, v poškodninski sklad mora prispevati najmanj polovico vsote, kot zahtevano v posmrtninski sklad; a za v rezervni najmanj po 5c na člana in članico, kot tudi v upravni najmanj po 5 centov na člana in članico. To točko je razumeti tako, da odda vsaka organizacija vse svoje premoženje, ako pa bi slučajno v katerem skladu ne bilo dovolj gotovine v smislu te točke, mora isto nadomestiti bodisi potom posebnega razpisa povišanja mesečnine za svoje člane, ali pa slično na podlagi njihovih pravil.

(Dalje prihodnjič.)

No, Nace, kje si pa bil?

I, pri Antonu Babiču.

Prav imaš; tudi jav vedno tja za hajam, ker tam sem vedno najboljše postrežen s svežo pivo in unijskimi smodkami.

Za obilen obisk se priporoča

ANTON BABIČ
HOTEL VANDLING, PA.

COPENHAGEN DUHAN ZA NOSLANJE

MI JAMČIMO

da je COPENHAGEN SNUFF bil vedno in je tudi sedaj vedno popolnoma pristen. Mi ga hočemo prodajati povsod. Če ga vaš trgovec nima, ga vam mi pošljemo po pošti po navadni ceni 5 centov za škatlo dokler ga ne dobite pri vašem trgovcu. Sprejemamo tudi poštne znamke.

Copenhagen Snuff za čikanje je najboljši tobak na svetu za čikati.

WEYMAN-BRUTON CO.

50 Union Square New York

SPOMINJAJTE SE SLOVEN. ZAVETIŠČA V AMERIKI

Frank Sakser

Glavni urad: 82 Cortlandt St., NEW YORK, N. Y.

Pošilja DENARJE v staro domovino potom c. kr. poštne hranilnice na Dunaju; hitro in ceno.

Podružnica: 6104 St. Clair Ave., CLEVELAND, O.

Prodaja PAROBRODNE LISTKE za vse prekmorske parobrodne družbe po izvirnih cenah.

Tisoče Slovencev se vedno obrača na to staro tvrdko, a nihče ne more tožiti o kaki izgubi.

Mestna hranilnica ljubljanska

V LJUBLJANI, PREŠIRNOVA ULICA ŠTEV. 3 — KRANJSKO

NAJVEČJA IN NAJVARNEJŠA SLOVENSKA HRANILNICA.

Prometa koncem leta 1912 700.5 milijonov kron. — Stanje hranilnih vlog 43.5 milijonov kron. — rezervni zaklad hranilnice 1.330.000 kron.

obrestuje po 4½% brez odbitka.

Za vloge jamči rezervni zaklad hranilnice in mestna občina ljubljanska z vsem svojim premoženjem in vso davčno močjo v vrednosti 50 milijonov kron. Poslovanje nadzoruje c. kr. deželna vlada kranjska.

Denar pošiljajte po pošti, ali kaki zanesljivi banki. Pri banki zahtevajte odločno, da se Vam pošlje na "Mestno hranilnico ljubljansko" v Ljubljani in ne v kako drugo manjvarno "šparkasso". Naslov takoj pišite, po kateri banki dobimo za Vas denar. Svoj naslov pišite razločno in natančno.

Izključena je vsaka špekulacijain izguba vloženega denarja.

ZA SVOBODO IN LJUBEZEN

ROMAN Z BALKANA.
Spisal Marko Stojan.

(Dalje.)

Halil bej pa se je čutil vsega prerojenega in mislil na stare čase, ko so se lesketala skalna brda okrog Kosovega polja v bliskih pušk in veter raznašal ostri vonj smodnikovega dima . . .

"Borba je življenje!" je mrmral sam pri sebi: "Od časa do časa mora človek pomeriti z nasprotnikom, drugače mu segnije duša v persih. Vse druge radosti pridejo še le za to sladkostjo . . ."

XIX.

Slovo od Carigrada.

"No, kakšno idejo ima naš bistroumni Wheeler?" je prašal kapitan Johnson in se naslonil nazaj, radovedno zroč na poročnika, kakor vsi ostali.

"Že prej bi bil moral misliti na to", je zamrmral mladi Angež in vzel svojo kratko pipico na mizo.

"Na kaj?" je dejal kapitan.

"Na Browna . . ."

Brown je bilo ime mladega ameriškega milijonarja, ki se je bil v udobnostmi velikanskega očetovega bogastva že zdavnej navečal življenja; vozil se je na lastni razkošni jahti iz kraja v kraj in iskal zehaje za novimi vtiski, da bi vzdramil z njimi svojo otožno veličanost vseh posvetnih reči. Bil je Wheelerjev znanec že nekaj časa časa svojega bivanja na Angleškem, in šele nedavno je pogodil ves trojni sporazum na svoji jahti, ki se je zibala baš takrat v carigraškem pristanu.

"Na Browna!" je ponovil Estournelle. "In na njegovo jahto?... Mon de Dieu, to ni slaba misel! Samo če bo hotel..."

"Cort vozmi!" je zagodel Kazakov. "Brown hoče vse, makar če ti predlagaš, naj se postavi na glavo — samo, da je nekaj novega neslišanega ..."

"To bi bilo izborno," se je oglasil Dušan. "Ako hoče mister Brown, bi lahko sledili Arnavtu na njegovi jahti. Mislim pa, da bi bilo vseeno dobro, ako se razdelimo. Polovica z jahto — polovica z brzojavnikom; zakaj gotovo je, da bo izkušal razbojnik izbrisati svojo sledi prav rafinirano. Ako ga preganjamo v dveh skupinah, nam je vsekdi dvakrat gotovejši."

Po kratkem preudarku so pritrdili vsi; Wheeler in Estournelle sta se odpravila nemudoma k Brownu.

Ivanu in Dušanu je ostalo med tem še eno opravilo: poiskati Olimpijo Montebello in jo obvestiti, da je konec njene straže. Vzela sta seboj Marka s seboj hitela brez odloga še enkrat — poslednjikrat! v globino Galate in poiskala hišo, na pragu katere bi se bila srečala prvič že prvi dan, da ju je vodila naklonjenejša usoda.

Čudna slutnja ju je popadla takoj, ko so se odprla črnikasta vrata. Vratarjev pogled ni bil nikoli tako oster in zlokoben kakor nocoj.

"Lepa Olimpija je odpotovala," je odgovoril bradač na njuno vprašanje. "Ni je več v tej hiši ..."

"Kam je odpotovala? To ni mogoče"...

Turek je skomizgnil z ramami.

"Allah edini ve, kam jo je napotila njegova volja."

"Ali ni naročila ničesar."

"Ničesar ni naročila, efendim."

"Pa je že dolgo, odkar je šla."

"Dobro uro utegne biti..."

V Dušanovih očeh se je zasvetil dvom.

"Pelji naju v njeno sobo," je ukazal.

"Ne morem effendija," je zamrmral vratar. "To zdaj ni več njena soba."

"Tu imaš zlatnik in vodi naju. Drugače se vrneva s policijo. Razumeš?.."

Turek se je zdrznil ob besedi policija: kakor so nezanesljivi turški zaptije, vendar se jim primeri včasi, da primejo prave ptičke. Obotavljaje je torej sprejel zlatnik, spremil tujce navzgor in odklenil Olimpijino sobo.

Bila je prazna in — kar se je zazdelo Dušanu najbolj sumljivo — v najlepšem redu. Sicer razmetana postelja je bila očividno pravkar postlana, opečnata tla — pomita; vlaga je še puhtela od njih. Vse, kar je imela Italjanka obleke in predmetov za vsakdanjo rabo, je bilo izginilo.

Vratar je stal pri oknu, obrnjen s hrbtom proti steni.

"Vidiš, effendija, da je ni več!" je dejal ravnodušno in zaspano.

Ivan in Dušan sta se spogledala.

Nejasna, toda ogromna sumnja je bila v pogledu obeh; ozrla sta se na divjega Marka — tudi on je zrl nekam zamišljeno in zagonetno.

"Pojdimo!" je rekel Dušan na zadnje. "Vrag vedi, kaj tiči za tem izginjenjem ... a mi nimamo časa, da bi jo iskali."

"Prav imaš, Dušane," je zamrmral Marko po srbsko. "Pozneje ti povem, kaj mislim jaz..."

Turek jih je spremil spoštljivo kakor prej in zaklenil hišna vrata za njimi.

Molče so korakali nazaj proti pristanišču.

"Čuj, Dušane," se je oglasil divji Marko skrivnostno, ko so drčali ob godbi motorja proti ponosni "Victory". "Jaz vem, kaj se je zgodilo z Italijanko."

"Ti veš? Jaz slutim samo..."

"Jaz pa vem za gotovo. Ali si videl vratarja, kako se je tiščal k tisti steni, na levo od okna?.."

"Videl... Pa kaj pomeni to?

"Nisem ti hotel povedati, da ne bi gubili časa. Zdaj ji itak ne moremo več pomagati, ali ne? In prvo je, da rešimo, kar smo prišli reševati; mudi se nam dalje..."

"Za Boga — govori vendar!" je vzkliknil Dušan razburjeno.

"Ali mi obljubiš..."

"Obljubim; saj vidiš sam, da ni časa. In če se ji je zgodilo kaj, je že prepozno. Brez skrbi bodi — samo povej!..."

"Na tisti steni je bil brizg krvi, ki ga v naglici nismo opazili; vratar je stopil tja, da ga je zakril s svojim hrbtom. Saj si videl, kako je prebledel pod svojo rjavo kožo."

"Torej meniš tudi ti, da so jo umorili?"

"Umorili so jo; zaklali kakor ovco... Krvi je bilo vse polno; zato so postlali sobo in pomili tla. V zraku je bil še duh po krvi; poznam ta duh..."

Prijatelja sta se zdrznila; groza ju je prešinila do mozga, ko sta poslušala to mirno razlaganje

"Nesrečnica!..." je vzdihnil Ivan z globokim sočutjem.

"Takšen konec ni redek v življenju teh ubogih žensk," je zamrmral Ivan turobno. "Bog ve, da se mi smili; v dnu svojega srca je bila vendar dobro bitje... Da ni krenila na to temno pot — kako lahko bi bila osrečila sebe in moža, ki bi ji bil tovariš v življenju! Ah, brate, strašna je usoda..."

Čolnič se je stisnil k mogočni ladiji kakor mladič k dorasli meteri.

"Telegrami so tu — telegrami!" jih je pozdravil kapitan na krovu. "Za gospoda Javornika... Za gospoda Jurišiča..."

(Dalje prihodnjič.)

Prihajač.

Povest. — Spisal Dr. Fr. Detela.

(Dalje.)

"Minež bo nocoj nakladal," se je režal Janez, "pri Mejaču."

"Kradel bo ta lopov," je dejal Lojze sam pri sebi in se veselil, da bo prekrižal načrt. Kar precej se je odpravil Mejaču pravit, da se varuje Mineža. Da pa Mineža toži Lojze, to se je zdelo Mejaču tako smešno, da se je smejal na vso jezo tistega dne, in smejala se je tudi žena.

"Poštenjak si ti, Lojze," je dejala; "ti ne pustiš, da bi tudi drugi jedli."

Lojze je debelo gleda, zdaj moža, zdaj ženo, ker ni razumel, zakaj se smejeta. Voščil jima je lahko noč in šel. Mejač pa je pomislil, da mu utegnil Minež odnesti v košu, in prišla mu je na misel sekira, ki je ležala na podu, kamor se je dalo priti iz hleva, ako je bil kdo nemaren. In ko so bili vsi drugi že odšli spat, je šel on s krepko sekiro v rokah na pod in legel na otep za kupom detelje.

Tine je begal ves večer kakor brezumen okrog. Motna mu je glava, kakor je pred malo časom doživel, se mu je zdelo kakor težke sanje, katerih se ni moči prebuditi. Počasi so se mu razvrstile misli, in oživela se je zopet vest in mu očitala grozno pregreho; prirojeni ponos je gnal kri v lica, in Tine se je čutil neizrečeno nesrečnega. Enkrat bom storil, je dejal sam pri sebi, in tat bom za vselej. Bom goljufal, ki mi vse zaupajo. Ali jim bom še mogel pogledati? Mraz ga je izpreletel pri teh mislih. In Minež — moj prijatelj! Vroče mu je postalo, in zaškripal je z zobmi. Zopet mu je prigovoril neki glas, da naj se vrne s tega pota, da še ni prepozno. Primanjkalo je donelo, in sklenil je vse povedati materi in jo prositi odpustka. In potem ne govorim nikdar več, je dejal, ne z Minežem, ne z nikomur. Hitro je šel proti domu, a čim bliže je prihajal, tem bolj je upadal pogum. Postal je pod oknom in slišal, kako je mati govorila z njim:

"Govorite resnico: ali se je prej ob nedeljah Bog tudi tako žalil kakor sedaj, kar so ti Strženi tukaj? Toda on ni še tako hudoben, ampak, tista je pravi cvet. Tineta mi je vsega izbebila. Premislite samo: dolgove sem plačevala za njim! In nocoj je že zopet doli. Ne bo prenehal, se je bil popoldne, in ga še ni nazaj. Toda bom ga odvadila. Meni ne dobo denarja, in če bi me prosil na kolenih."

Ko je zaslišal Tine te besede, je pobesil glavo in se obrnil stran. Pred njim je ležala pred očmi, tema pred dušo, ko je taval ves obupan v noč. Kar je, to je; sami so krivi, je dejal tiho in se jel opravičevati pred seboj. A ni se mu spešilo: predobro je bil vzgojen, in do zadnjega trenotja se je bojevala v srcu vest z ošabnostjo.

Ko pa je udarila ura polnoč, se je stresel in hitel oprezno proti hlevu. "Sedaj, in nikoli več, nikdar več," je šepetal v srčni stiski. Tine je čakal na podu in že mislil, da se je bil Lojze zmotil. Kar je zaslišal vratca iz plevnika, in odškočil je nekdo na pod. Mejač je bil. Oni pa je šel odpirat pod, in priplazil se je Minež s košem in je moral čakati. "Hlapec je zmenjen z Minežem," si je mislil Mejač, in jeza ga je grabila. Ko sta pa onadva začela polniti koš in je šepetal Minež: "Le potlači, saj gre še noter: dobra vaga v nebesa pomaga!" takrat je zavihtel Mejač palico in udaril po Minežovem tovarišu. "Jezus, Marija!" je vzkliknil udarjenec in se zgrudil na tla. Minež je skočil k vratom in izginil v noči; Mejač pa je strmel kakor okamnel. Kakor da bi mu bil sinov vzklik ustavil kri po žilah, so mu odpovedali vsi udje. A grenka žalost in očetovska ljubezen so ga zdramili takoj. Skočil je k ranjencu, in ko je spoznal, da ni več življenja v njem, ga vzdignil s silno močjo, kakršno daje človeku strah in obup, in ga odnesel v hišo. Nesel ga je po stopnicah v sobo, tujcem namenjeno, ni ga položil na posteljo. Ropot je privabill ženo. Kako se je prestrašila, ko je zagledala sina kakor mrtvega in očeta sklonjenega črezenj. Začela je klicati vse svetnike na pomoč, mož pa ji je ukazal, da naj molči in prinese mrzle vode. Škropila sta sina in ga drgnila po prsih, da je izpregledal. Nasmehnil se je čudno in zopet zatisnil zmočene oči. Spal je dolgo, a nemiren. Visoko je že stalo solnce, ko se je prebudil, pogledal topo okrog sebe in začel blesti. Poklicali so zdravnika; lotila se je Tineta vročinska bolezen.

X.

Ne vprašaj, zakaj
Mi tu ni strpet';
Ne vprašaj, kedaj
Se snideva spet.
S. Jenko.

Tako je ležal Tine med življenejm in smrtjo. Mati in sestra sta se izkušali, katera mu bode ljubeziveje stregla, in oče Mejač je presedel po cele ure poleg bolnikove postelje; prekladal ga je, popravljal mu blazino pod glavo, dajal mu pit in pazil na vsako izpremembo v njegovem stanju. Ves dogodek je bil zavit v neko tmino, ki jo je izkušala Mejačka prodreti: a oče je molčal trdovratno.

Tolažilo je Mejačeve sočustvo znancev in prijateljev, ki so povpraševali kako je Tinetu. A zavzela se je Minica, ko jo ustavi nekega večera Franca z vprašanjem, če je Tinetu že kaj bolje. Kako jo je razveselilo to vprašanje, ko se je sama že toliko časa pripravljala, da nagovori ono, ki bi ji mogla toliko reči povedati! O, sedaj je ni hotela pustiti izlepa.

"Kako pa pri vas?" je vprašala, ko je bila odgovorila na vprašanje.

"Dolgčas," je dejala Franca.

"Ali Peter kaj piše?" je šepetala Minica in čutila, kako ji sili kri v lica. Franca je pripovedovala, da je Peter na Laškem, daleč tam za morjem, kjer gre solnce doli, da so ljudje ondi sovražni in grdo gledajo vojake, in da vse kaže, da bode na spomlad vojska.

"Bog se usmili!" je vzdihnila Minica in izpraševala jo še o tem in onem, in če je Peter še kaj pisal. Prosila jo je, da naj pride še drugega dne zvečer k vrtu doli, da se bosta kaj pogovorili kot stari prijateljici. Franca je povedala Čedinki, s kom da je govorila. Čudila se je žena, a rekla ni ničesar.

Polagoma se je obračalo Tinetu na bolje. Deklici pa sta se shajali skoraj vsak večer, in pomenkovanja ni bilo ne konca ne kraja. Kako dobro se je zdelo Minici, ko je je Franca podražila s Petrom. "Torej meniš, da res še misli name?" je povpraševala tiho.

"I seveda. Kako si vendar čudna!" je zatrjevala ona in se smejala. To pa Minici zopet ni bilo prav; zakaj mislila je, da se le norčuje ž njo. Prisrčno prijateljstvo je pognalo med deklicama, in večkrat se je jezila Mejačka, kje da zopet tiči Minica. Čedinovi pa so radi vide li to druženje.

(Dalje prihodnjič.)

Naznanjam

Slovencem in bratom Hrvatom, da sem zopet otvoril

SALOON

—: na :—

VIRGINIA, MINN.
207 Chestnut Street.

Na razpolago vsakovrstne pijače in smodke. — Jamčim dobro postrežbo ter se priporočam za obilen poset.

MATT. PRIJANOVICH.

Ljudje, ki poznajo dober tobak, kadijo

HAVANA CIGARE

Poskusite cigaro

S. N. P. J.

ki je najboljša cigara na Range.

VAROS in IBY so tudi dobre cigare.

LOUIS TILLMAN
AURORA -:- -:- MINN.

ROJAKOM!

Kadar pridete v Gary, Ind., ste vabljeni stopiti v Ign. Prosenikovo

GOSTILNO

ki je najboljša v tem mestu. Pristna pijača in smodke vedno na razpolago.

Imam tudi usnjarsko obrt, popravo avtomobilov, komatov ter izdelujem ter popravljam jermenarske in sedlarske izdelke.

Priporočam se rojakom.

IGNAC PROSENIK
1113 Jefferson St., GARY, IND.

Najboljše
obdelane in neobdelane
FARME

v okrajih **Rusk in Chippewa,** Wisconsin, blizu hitro napredujočih mest **Ladysmith** s 5000 in **Chippewa Falls** s 10,000 prebivalci.

Ozemlje križata dve glavni železniški progi na Duluth in Minneapolis.

Vsa okolica je že gosto naseljena kar je najboljši dokaz za dobroto naše zemlje. — Težka ilovnata črna prst, ki se redkokje drugod dobi.

Kupilo je tam že več Slovencev, ki so polni hvale nad cvetočimi pokrajinami.

Oglejte si svet in se sami prepričajte, kako lepo sedaj vse raste. Na zahtevo Vam pošljemo brezplačno natančen popis naše zemlje.

SLOVENSKA NASELNIŠKA DRUŽBA
198 — 1st Ave. Milwaukee, Wis.

Čarobne karte. Cijena 10c, troje za 25 centi.

Pišite po cijenik knjiga.

KNJIGOTRŽNICA ŠOJAT & JURKOVICH
Box 448 DULUTH, MINN.

ZNAK DOBRE OBLEKE

The Columbia Clothing Co

DVE VELIKI TRGOVINI
DULUTH SUPERIOR

Cena za vse enaka. — Obleka za možke in fante; najboljše blago po primernih in poštenih cenah.

SLOVENSKA GOSTILNA
Frank Medved
CHISHOLM, MINN.
Phone 101.

PRIPOROČA SE CENJENIM ROJAKOM V OBILEN POSET.

NAJBOJŠA POSTREŽBA Z VSAKOVRSTNIMI PIJAČAMI.

FIRST NATIONAL BANKA
DULUTH - MINN.

Glavnica - - - - - $500.000.
Preostanek in nerazdeljen dobiček - - - - $1,550.000.

V to banko vlaga država svoje vrednosti.

Obresti hranilnih vlog se plačujejo od dneva vloge.

Prodajam
parobrodne in železniške listke
na vse kraje v staro domovino.

Prodajam lote pri velikanski JEKLARNI United States Steel korporacije v

Gary in New Duluth, Minn.

PRODAJAM

farme in neobdelano zemljišče v Taylor County

Wis., po jako ugodnih cenah. Neobdelano zemljišče od $12.00 naprej. — Zavarujem poslopja, pohištvo in blago proti požaru in škodi po viharju. Zastopam stare in poštene družbe, ki poravnajo škodo v najkrajšem času.

Max Volčanšek
Jones Street, nasproti pošte Eveleth, Minn.

Miners National Bank,
EVELETH, MINN.

Kapital, preostanek in delniška odgovornost

$74.000.00

Pošiljamo denar in prodajamo parobrodne liste na vse strani sveta.

Mi vas zavarujemo v zanesljivih družbah.

Posetite nas.

MAJHEN NAROD, KI IMA DOSTI ZAVEDNIH LJUDI, JE VEČ VREDEN KO VELIKI, KI OBSTOJA IZ SAMIH SOCIJALNIH NIČEL.

Duluth Brewing & Malting Co.
DULUTH ,MINNESOTA.

Vari najboljše in rojakom dobro znano pivo v steklenicah poh imenom "REX", kakor :-: :-: tudi pivo v sodčkih. :-: :-:

Math. Kostainshek
upravitelj za Mesaba Range. :-: Virginia Minn.

First National Bank,
EVELETH, MINN.

Najstarejša narodna banka na Mesaba Range.

KAPITAL IN PREOSTANEK
$122.000.00

Pošiljamo denar v Avstrijo po najnižjih cenah.

Parobrodni listi za vse črte.

Placamo obresti po 3 od sto.

Iz dnevnika malega poredneža.

Ameriška humoreska.

(Dalje.)

Mislim da se ni spodobilo, ker me je že prvi večer po rešitvi karal, toda kaj se hoče, vsaj so stariši navadno — nehvaležni. Mama je ponoči še parkrat omedlela in zdravnik je rekel, da bi jo bil strah, ki ga je imela zame, lahko umoril. Najbolj me jezi, da sem med svojo vratolomno vožnjo izgubil žepni nožiček; nikdar več ga ne bom videl.

Elzi sem torej moral obljubiti, da se poboljšam in besedo hočem držati.

Tebi pa, ljubi dnevnik, rečem z Bogom, kajti kmalu boš popisan do zadnje strani in prositi moram mamo, da mi kupi novega.

Črnilo je suho, pošle so mi misli, — a tebe jaz vedno imel bom v čisli.

Jurček.

N. B. Volitve so pred vratmi in vse je strašno razburjeno. Papa je član volilnega odbora. Z Janezkom imava že lep načrt, kako se bodeva zabavala. Za drvarnico imava spravljen sodček smole in polno vžigalic. Če ne bodo na trgu spekli celega vola, si midva sama spečeva Mulejevega telička. Toda le tiho! Presenetiti hočeva svoje domače.

28. Jurček se udeležuje volitev.

Ne vem, če bom smel še občevati z Janezkom, kajti Lizika, ki je sedaj pri nas na počitnicah, pravi da je preotročji in da si moram poiskati družbe pri starejših dečkih. Lizika je lepa kot angelj in že čisto velika — stara je namreč že 11 let. Kako je oblečena! Ker ji ne moram odrezati las, se prav dobro razuměva. Krasno se zna česati.

Včeraj zvečer sem vprašal Beti, ko sva bila sama, zakaj da mi srce začne tako hitro utripati, če stopi Lizika v sobo; smejala se je ter me vprašala: "Ali ne veš, Jurček, zakaj?" Rekel sem: "Ne!" in rekla je: "Zagledal si se vanjo, tep ček, zagledal!" Obljubila mi je, da nikomur ne zine besedice, ker sem tudi jaz vedno molčal, kadar se je njen ženin gostil v naši kuhinji. Ob prvi priliki hočem Liziki razodeti svoje srce; časa imam do sti, ker ostane štirinajst dni pri nas. Doktor Mor mi je podaril 50 krajcarjev, ker sem držal konja, ko je bil pri nekem bolniku, toda konj se je splašil in polomil voz, vse skupaj je moral prodati. Meni se ni zgodilo nič posebno hudega in zato mu nisem onih 50 krajcarjev vrnil, temveč kupil za ta denar lep šopek in ga podaril Liziki. Pazil sem, če bo kaj zardela, ker Beti mi je pravila, da je to znamenje ljubezni, toda samo sme jala se mi je, ker nosim na nosu velik obliž; odrl sem si namreč kožo, ko se mi je doktorjev konj splašil. Žali me zelo, da se mi vedno smeje, kadar me vidi in ke sam se, da sem 50 krajcarjev žrtvoval tako brezsrčni deklici.

Velikansko razburjenje vlada po mestu; povsod vihrajo zastave, svira godba in v mestni hiši se vrsti govor za govorom. Mogoče bodeta oba kandidata izvoljena. Papa pravi, da je dobro, če se že mladina nekoliko razumeva na politiko, kajti bodočnost države je v naših rokah. Popolnoma prav ima. Jaz se trudim na vso moč in papa je rekel, če bi storil vsak toliko kot jaz, da bi bila domovina izgubljena.

Lepa pohvala je to, a zaslužil sem jo. Niti en večer nisem miroval, odkar so se volitve pričele. Vpil sem na vse pretege, izstrelil top na trgu ter se z vsemi dečki svoje starosti, kar jih je v sosesčini, pretepaval. Pripetilo se mi je sicer nekaj slučajnih nezgod, vendar pa upam, da bo predsednik kijub temu izvoljen.

Mestne gospice, na čelu jim naša Elza, so podarile prostovoljcem krasno, 12 črevljev dolgo, svileno zastavo, v katero so same vve zle državnega orla in društveni znak. Včeraj zvečer je imel biti svečani obhod po mestu in zato so se popoldne zbrali prostovoljci v mestni hiši, da prevzamejo zastavo iz nežnih rok lepih prijateljic.

Mali Jurček je bil junak dneva. Postavilil so ga na oder, kjer so bile zbrane gospice, in mu dali zastavo v roko; govoril je nato krasen govor in ko je stotnik prišel na oder, da bi prevzel zastavo iz rok hrabrega dečka (to sem bil jaz!), pričele so ženske ginjenja jokati. Tudi jaz sem potegnil iz žepa svoj robec, ki je bil pa slučaj no poln zdrobljenega tobaka in stotnik prostovoljcev, ki je v tel govoriti o amerikanskem orlu, je vendar kihal, kar se je slišalo zelo čudno, kakor na primer:

"Veliki amerikanski hapči-rel" ali "čirel", ali "krr-orel"; po njegovem govorjenju bi morala Amerika v svojem grbu imeti ptiča, ki bi se imenoval krrčičihapčirel. Slednjič so se pričeli vsi na glas smejati in ubegemu stotniku je postalo vroče in solze so mu zalile oči, tako da je mesto zastave pograbil svileni solnčnik naše Elze ter tega nesel svojim prostovoljcem; popolnoma je bil zmešan. Ljudje niso vedeli ničesar o tobaku in so mislili, da je revež dobil živinsko kugo. Zavpili so trikrat živijo in se razšli; stotnik se je zaklel, da mi zavije vrat, kadar me prvič sreča.

(Dalje prihodnjič.)

POSLEDNJI BOJI ZA MEKSIKANSKO CESARSKO KRONO.

(Nadaljevanje druge strani.)

"Hasta la vista", je zopet prigrmel L. v prefekturo, "kje je? Moram ga videti," je kričal v prezidijalno pisarno. Toda ta je prazna, nobene ekselence ni notri, nobene blagajne in kakor v zasmeh odmeva iz prostranih soban: "Hasta la vista."

"Poštenjaka" Bureau nismo več videli, toda trdnjava je bila v naših rokah, da torej še ni bilo vse izgubljeno.

XI.

A Dios, Vera Cruz!

Prvo razburjenje po naznanitvi generalovega bega se je nekoliko poleglo, treba je bilo mirno in pametno ravnati. Mi "Estrangeros" (inozemci) smo se znova posvetovali in enoglasno sklenili: "Premirje se podaljša za 24 ur — do 27. junija ob petih popoldne, mesto Vera-Cruz nam mora najpozneje do osme ure zjutraj vročiti odpravnino, če ne, si jo vzamemo sami, ker nismo hoteli s praznimi rokami po svetu, ko že skoraj dva meseca nismo dobili nobene plače; točno ob štirih popoldne dne 27. junija spremi mestni alkade podpolkovnika Tournierja na krov "Tabasco", dobi ključe trdnjave in odpre vrata sovražniku eno uro po našem odhodu."

Dne 26. junija ob desetih dopoldne so se podali naši odposlanci k alkadu in mu naznanili naš sklep Župan je obžaloval, da nas je Bureau tako grdo ociganil, priznal, da mora biti za nas sitno oditi brez denarja v negotovo bodočnost, ali — ali, kje vzeti še enkrat tako veliko svoto in to v kratkem času do štirih popoldne, ker sovražnik ne bode privolil v podaljšanje prmirja.

Na to zavrnitev je odgovoril vodja naše deputacije na kratko: Štiriindvajseturno podaljšanje premirja more meščanstvo nedvomno doseči, samo ako hoče; istotako je nedvomno, da more spraviti meščanstvo skupaj odpravnino za 200 Francozov in Avstrijcev, ako hoče; če pa noče, ne maramo premirja, odpravnino bodemo pa že dobili potom kontribucije. Do dvanajstih hočemo vedeti, pri čem da smo."

Odposlanci so odšli. Kaj je župan odredil, ne vem, toda posledice našega nastopa smo kmalu začutili. Ulice in trgi mesta so se polagoma napolnile z ljudmi, ki so glasno govorili med seboj, postajali vedno bolj nemirni, silili k utrdbam in posebno oblegali železna vrata. Na poziv, naj se umaknejo, so nam žugali s pestmi. Množica se je zadržala čedalje bolj grožeče: že smo slišali posamezne klice: "Abriamos las puertas! Entren nuestros amigos! A bajo con los estrangeros!" (Odprimo vrata! Naj pridejo naši prijatelji! Doli z inozemci!")

Dalje prihodnjič.)

NAROČAJTE SE NA NAJVEČJI SLOVENSKI DVOTEDNIK V ZEDINJENIH DRŽAVAH.

RAZNOTEROSTI.

OTROŠKA VZGOJITELJICA

Iz Črnovic poročajo: Tukajšnja policija je aretirala Leontino Karpiuk, ki je pred tremi leti odšla iz Černovic na Rusko ter bila v Kijevu nastavljena kot otroška vzgojitelica. Tam je stopila v zvezo z ruskim generalnim štabom ter špionirala. Pred kratkim se je pripeljala z Ruskega v Černovice. Že na poti je postala sumljiva, ker je živahno govorila z nekim ruskim generalštabnim stotnikom. Med njeno prtljago so našli štiri pisma, naslovljena na štiri, v Galiciji živeče špione. Ti štiri špione so že zasledili in aretirali.

§ 14. je prinesel Avstriji nekaj izrednega, nekaj znamenitega, kar bo gotovo okrepilo državo in znatno povzdignilo srečo in blagostanje vseh narodov; § 14. je podelil Avstriji — veteransko postavo. Uporaba paragrafa 14. za uveljavljanje veterajnarske postave je eklatantno ustavolomstvo, kajti to se pač ne mudi, da bi veterajnarji dobili sablje in patrijotično mišljenje v Avstriji tudi še ni tako slabo, da bi bila njega ohranitev odvisna od veterajnarjev. Zdaj se bo začelo novo življenje za veterajnarje; imenovali se bodo "Kriegercorps', nosili bodo sablje, zobe jim bodo drli v vojaških bolnišnicah, pogrebne in bolniške blagajne bodo imeli in če bo vojska, saperment, še v vojsko bodo šli. To se bodo postavili.

Prijatelji pasjega mesa. V Nemčiji posebno pa v Prusiji in na Saksonskem rapidno napreduje klanje psov za človeško hrano. To so vam Nemci pravi sladkosnedeži! Imajo posebne klavnice, kjer koljejo in odirajo te uboge cucke. Statistika nam kaže, kakor napredujejo v blaženi Nemčiji s klanjem psov. Tako se je leta 1907 zaklalo v Nemčiji 6472, na Pruskem 1782, na Bavarskem 425 in na Saksonskem 3785 psov. Leta 1912. pa se je že tako močno priljubilo Germanom pasje meso, da so zaklali v Nemčiji 8132, v Prusiji 2630, na Saškem 4288 psov. Samo Bavarska ni napredovala, zaklanih je bilo le 414 psov. Slovenci, ta nekultiviran narod, še konjskega mesa ne marajo vživati, med tem ko so "olikani" Nemci že prišli "na psa".

Ponesrečena polarna ekspedicija. Iz Londona poročajo: Kanadska polarne ekspedicija, ki se je odpeljala pod vodstvom Stephensona, da dožene eksistenco velikega neodkritega kontinenta na severu Alaske, se je ponesrečila. O sem udeležnikov, med temi več priznanih učenjakov, se je smrtno ponesrečilo. Najprvo je izginila spremljevalna ladja ekspedicije. Nato je prišlo poročilo, da se je ladja potopila. Potem so se začeli v skupinah nazaj umikati. Naprej so poslali manjše ekspedicije, obstoječe iz štirih mož s sanmi in psi. Glavni oddelek bi naj tem sledil. Kapitan in njegovi ljudje so prišli zdravi na dogovorjeno mesto. Dva manjša oddelka sta brez sledu izginila. Najbrže sta zmrznila. — Iz Ottave poročajo, da sta se dva oddelka, vsak po devet mož, ponesrečilo. Ostali člani so prišli na vrangelsk otok.

Neenakorodnost v vladarskih grobnicah. Kdor je obiskal grobnico pri kapucinih na Dunaju, je bil gotovo opozorjen od spremljajočega kapucina na krsto grofice Fuchsove, ki je kot edina "neenakorodna" dobila med vsemi ondotnimi visokostmi in člani cesarskega rodu zadnji počitek. Z ozirom na zadnje dogodke ne bo nezanimivo, izvedeti, kako se je to zgodilo. Grofica Fuchsova je bila dolga desetletja — ko je bila prej odgojiteljica, pozneje družabnica — prijateljica cesarice Marije Terezije. In člani cesarske hiše so se morali navaditi, smatrati grofico za največjo zaupnico cesarice. Ko pa je grofica v šestdesetih letih osemnajstega stoletja v visoki starosti umrla, je ukazala Marija Terezija, naj jo polože v grobnico pri kapucinih, da ji bo tudi nekoč po smrti tako blizu, kakor ji je bila v življenju. S tem ukazom je seveda cesarica naletela na odpor rodbine in dvora, toda navzlic temu je cesarica zmagala. Ni se ji pa posrečilo, popolnoma izvesti svoj načrt, da bi namreč položili krsto grofice na mesto, kamor naj bi pozneje tudi položili krsto cesarice. Morala se je zadovoljiti s tem, da so krsto grofice položili v neki skrit kot grobnice, kjer še da nes leži. "Enakorodne" in neenakorodne" razlikujejo tudi na drugim vladarskih dvorih. V svojih "Bilder aus der deutschen Vergangenheit" slika Freytag ne posebno lepe boje, ki so se vršili leta 172. pri pogrebu morganatične soproge vojvoda Antona Ulrika saškomeiningenskega v rodbinsko grobnico. Pred kratkim umrlega vojvodo Jurja II. meiningenskega so pokopali na javnem pokopališču rezidence, na mesto v rodbinsko grobnico njegovih predniков tudi samo zaraditega, ker je bil morganatično oženjen. Iz istega vzroka ne leži soproga pruskega kralja Friderika Viljema III., kneginja Liegnitz, ob strani svojega kraljevega soproga v kraljevski grobnici, marveč v neki oddaljeni skriti dolini.

Za krč v želodcu rabite znano in zanesljivo domače sredstvo

Richter-jev ANCHOR PAIN-EXPELLER.

Navodilo za vporabo je na listu, ki je ovit okoli steklenice.

Cena 25c in 50c v lekarnah.

F. Ad. Richter & Co.
74-80 Washington Street
NEW YORK, N. Y.

FRANK ERCHULL
ELY, MINN.

se priporoča cenjenim rojakom v Ely, Minn., in okolici za naročila za nagrobne spominke in povečanje slik, katere naročam od zanesljivih tvrdk in jih prodajam po zelo nizkih cenah.

FRANK ERCHULL
ELY, MINN.

MOJA ŽENA IN JAZ PRIPOROČAVA DR. MILES-OV NERVINE.

Mi imamo dečka, ki je bil 9 let star. Bil je božjasten, odkar je bil dve leti star. Poskusili smo razne stvari in vzeli smo ga tudi k raznim zdravnikom, ki so obupali nad njim. Pustili ga niso v šolo. Slednjič je moja žena počela dajati mu

DR. MILES-OVE NERVINE.

..Sedaj je povsem zdrav in hodi v šolo. — Stephan H. Horlick, Ambridge, Pennsylvania.

Otroci co večkrat podvrženi božjasti, frasu, sv. Vida plesu in enakim boleznim. Če je Vaš otrok podvržen tem boleznim, poskusite ga zdraviti z Dr. Miles-ovem Nervine.

Prodajajo se pod jamčevino, da se vrne denar, če ne pomaga že prva steklenica. V vseh lekarnah.

IN DISTRICT COURT, ELEVENTH JUDICIAL DISTRICT.

State of Minnesota, County of St. Louis, ss.

John Bolka as administrator of the Estate of Josephe Hubad. Deceased,

Plaintiff,

—vs—

Helena Hubat, Frank Hubat and Oliver Iron Mining Company,

Defendant.

To Helena Hubat and Frank Hubat, and all other persons interested in the Estete of Joseph Hubat, Deceased.

Pursuant to order of the above named District Court, duly made and filed in the above entitled matter, notice is hereby given you:

That the undersigned John Bolka as administrater of the Estate of Joseph Hubat, decedent, has in his posession a certain sum of money received by him as damages on account of the wrongful death of said decedent.

That an application has been made to the District Court of St. Louis County, Eleventh Judical District of Minnesota, for an order allowing and adjusting all attorney's fees and other expenses incurred in connection with the collection and distribution of said fund, determinig the lawful heirs and next of kin of the decedent and other persons entitled to share in the distribution of said fund as creditors or otherwise, and authorizing and directing the undersigned representative to distribute said fund in accordance with such determination.

That said application will be brought on for hearing before said Court at a special term thereof, to be held in the County Court House in Duluth, Minn., on the 29th day of August 1914, at 9.30 o'clock in the forenoon of said day, or as soon thereafter as counsel can be heard at which time and place all persons interested in the distribution of said fund may assert their claims and will be heard therein.

Dated, this 8th day of May 1914.

John Bolka, Administrator of the Estate of Joseph Hubat, Deceased.

Fogarty & Gonska, Attorneys for Administrator, 610 First National Bank Building, Duluth, Minn.

N. V., 7-20, 29, 8-3, '14)

SPOMINJAJTE SE OB RAZNIH PRILIKAH SLOVENSKEGA ZAVETIŠČA V AMEMRIKI.

RAZPRODAJA KNJIG.

Narodna biblioteka, nepopolna, 6 snopičev, ... — .60c
Narodna biblioteka, nepopolna, 14 snopičev, ... — $1.5.
Narodna biblioteka, nepopolna, 24 snopičev ..... — $2.50
Vjetnik na Galeji 20c
Kako postanemo stari ..... 35„
Poduk novopriseljencem z zemljevidom Združ. držav ... 35„
Nihilist ..... 25„
Roman Johar a ..... 20„
Slov. angl. slovnica ..... 1. —
Pravila dostojnosti ..... —. 25c
Voščilna pisma ..... —. 25„
Pripovedke za mladino ... —. 25„
Postojnska jama ..... —. 25„
Marjetica ..... —. 25„
Solnce in dež ..... —. 25„
Življenje prestolonaslednika Rudolfa $1.00
Razne nabožne slike po 25c komad

Te knjige so iz stare zaloge in ene so nekoliko umazane, ker so bile v izložbenem oknu, zato so cene tako nizke. Poštnina je všteta. Naročila je nasloviti na:

Narodni Vestnik,
405 W. Michigan Str.,
Duluth, Minn.

NAŠI ZASTOPNIKI.

..Vsak tajnik postaje Slov. kat. podp. društva sv. Barbare je pooblaščen pobirati naročnino za "Narodni Vestnik" ter nas zastopati za vsa v tiskarsko stroko spadajoča dela.

MINNESOTA:

Jakob Delak, Biwabik, Minn.
Math. Kapsh, L. Perushek, Ely, Minn.
John Pogačnik, Eveleth, Minn.
Max Volcanshek, Eveleth, Minn.
Jakob Muhvich, Gilbert, Minn.
John Jerina, New Duluth, Minn.
Ant. Mahne, Frank Kochevar, Chisholm, Minn.
Joseph Smuk, Greaney, Minn.
Frank Horvatich, Virginia, Minn.
Louis Petelin, Aurora, Minn.
John Dragovan, Soudan, Minn.
Ignac Heglar, Buhl.
Vincenc Mikulich, Aurora.
Martin Grahek, Section 30.
Marko Majerle, Hibbing in Kitzville.

MICHIGAN:

Frank Plautz, Calumet, Mich.
Joseph Butala, Ahmeek.
Mike Muhvich, Baltic.

WISCONSIN:

Frank Zajc, Oliver, Wis.
Frank Klanchar, Willard, Wis.
John Wodovnik, Milwaukee, Wis.
John Stampfel, Grafton, Wis.
Frank Skok, West Allis, Wis.
Frank Meh, 243—1st Ave., Milwaukee.

ILLINOIS:

Josip Novak, 206—3rd St., La Salle.
Simon Jesenšek, La Salle, Ill.
Joseph Blish, Chicago, Ill.
Joseph Omerza, De Pue, Ill.
John Kulavic, Springfield, Ill.
Frank Mally, Joliet, Ill.
Frank Goličnik, Panama, Ill.
Frank Brence, Waukegan, Ill.
Tony Prosen, Granville.
Dominik Jerše, Virden.
Frank Kreffel, Nokomis.

INDIANA:

N. M. Vuksinich, Gary, Ind.
Anton Tratnik, Clinton, Ind.
Frank Baudek, 2605 W. Michigan St., Indianapolis.

PENNSYLVANIA:

Matt. Kamin, Forest City, Pa.
Ign. Magister, Pittsburg, Pa.
Alojz Tollar, Imperial, Pa.
John Kern, Cannonsburg, Pa.
John A. Germ, Braddock, Pa.
Anton Klančar, Arona, Pa.
Martin Klinar, Johnstown, Pa.
Frank Remic, Lusk.
John Leskovth, Marianna, Pa.
[illegible] M. Maucich, McDonald, Pa.
Martin [illegible], Pa.
Math. Malovrh, Broughton.
John Mlakar, Claridge, Pa.
Frank Sedminak, Yukon.
Stefan Guna, Herminie.
Vid Vodišek, Moon Run.

OHIO:

Karol Bauzon, Frank Lunka, Cleveland, Ohio.
Ignac Prelogar, Collinwood, O.
Alois Ballant, Fr. Poje, Barberton, O
Anton Kikel, Youngston, Ohio.
Frank Guna, Bradley, Ohio.
Anton Brelich, East Palestine.
Frank Petrich, 1701 E. 29th St., Lorain.

COLORADO:

John Janežič, Leadville, Colo.
Frank Škrabec, Denver, Colo.
Frank Blatnik, Walsenburg.
Anton Udovich, Ludlow.
Frank Repovš, Somerset.

KANSAS:

John Homec, Yale, Kans.
Anton Zajc, Girard, Kans.
Mihael Breznik, Frontenac, Kans.
Anton Žagar, Kansas City, Kans.
Simon Repovš, Columbus, Kans.
Jacob Oblak, Pittsburg, Kans.
Math. Šetina, Franklin.
Ignac Gabršček, Mulberry.

WYOMING:

F. S. Tauchar, Rock Spring, Wyo.
John Globochnik, Diamondville, Wyo.
Frank Koblar, Cumberland.
John Slamnik, Superior.

MONTANA.

Kajetan Erznožnik, Red Lodge, Mont.
Mike Krivec, Klein, Mont.
Peter B. Barich, Walkerville, Mont.
Martin Šetinc, Bear Cre k.

DRUGI KRAJI.

Frank Malavašič, Little Falls, N. Y.
John Ruzich, Wardner, Idaho.
Frank Suhadolnik, East Helena.
Leo Sheringer, Roundup.
Josef Schneller, 638 Bushwick Ave., Brooklyn, N. Y.
Josef Strukel, Bryant, Okla.
Josef Kersten, Oregon City, Ore.
Frank Teropčič, Fort Smith in Jenny Lind Ark.

Mali oglasnik.

GOSTILNO

rojaka

JOŽETA ŠUSTAR

201 East Northern Ave., PUEBLO, COLO.

se priporoča vsem rojakom radi prijazne postrežbe z izvrstno pijačo in smodkami.

PRIPOROČAM

Slovencem in Hrvatom svojo **grocerijo in mesnico.**

V zalogi imam vedno sveže blago po nizkih cenah.

Anton Smolich,
Aurora, Minn.

NA PRODAJ.

Podpisani prodam moje posestvo na Ely, Minn., po zelo ugodni ceni, ker se bodem vstanovil na farmi. Posestvo je pripravno za vsake vrste trgovino ali stanovanje, za cene se je obrniti na

Joseph Smuk,
Greaney, Minnesota.

NAZNANILO.

Naznanjam Vam, da sem otvoril novo krojačnico. Čistim tudi obleke, naj si bo ženske ali moške. Se priporočam

JOHN DEBELAK.
413 Monroe St. Eveleth, Minn.

KNJIGOVODKINJA

dobi službo v trgovini. Znati mora slovensko in angleško. —Plača po dogovoru.

Obrniti se je na:

ANTON SMOLICH,
Box 303 Aurora, Minn.

ZEMLJA ZA FARME

pri Meadowlands, Minn. Prosta kamenja in štorov. Takoj za orati. Pišite na:

UNO LINDSTROM
31 E. Michigan St., Duluth, Minn.

Gospodarji in gospodinje!

Kadar potrebujete pohištvo, železnino, posodo, peči itd. obrnite se na trgovino, ki ima največjo zalogo in Vas zamore najboljše postreči.

TA TRGOVINA JE
AURORA HARDWARE AND FURNITURE CO.
AURORA, MINNESOTA.

CONRAD & HARD POGREBNIKA IN KONCESIONIRANA MAZILCA. Waukegan, Ill. Tel. št. 95. Priporočamo se Slovencem in Hrvatom. Vozovi za pogrebe in svatbe vedno na razpolago. Zaloga vsakovrstnih krst. Pokličete nas lahko podnevu ali ponoči.

J. A. PETROSHIUS pogrebnik, 12 10th St. No. Chicago Ill. Tel. št. 965. Priporoča se Slovencem in Hrvatom, kadar potrebujejo vozove za svatbe ali pogrebe, katere ima vedno na razpolago po cenejši ceni kod drugje. Velika izber krst po nizki ceni. Pogrebe prevzema po dogovoru.

JOSIAH COLLINS pogrebnik in zalagatelj okvirjev za slike, SO. RANGE, MICH. Tel. št. 766 J. Priporoča se Slovencem in Hrvatom, kadar potrebujejo pogrebnika, ali če potrebujejo okvir in steklo za sliko. Postrežba točna in zadovoljiva. Cene nižje kod drugod.

ADRESAR SLOVENSKIH TRGOVIN.

MINNESOTA

HELO PRIJATELJ! Kadar si želite maček, oglasi se v gostilni **"Pri mačku"** (Anchor Bar) na 311—3. Ave. Hibbing, Minn. John Povsha, lastnik.

MATH. VIDAS slovenska trgovina. Cenjenim rojakom in slovenskim gospodinjam iz mesta Biwabik in okolice priporočam svojo lepo urejeno in bogato založeno **GROCERIJSKO TRGOVINO. V zalogi** imam občeznana "Cremo" moko; dalje prodajem krmo za živino, kakor: oves, koruzo, mrvo in slamo. Cene zmerne, postrežba solidna. Naročila se dostavljajo tudi na dom. Za mnogobrojen obisk in naklonjenost se vljudno priporoča **Math. Vidas, slovenski trgovec, Biwabik, Minn.**

MIKE DANCULOVICH gostilničar, 529 W. Michigan St., Duluth, Minn., priporoča Slovencem in Hrvatom svojo dobroznano in z najboljšimi pijačami in smodkami založeno gostilno, katero vodi pod imenom

SLAVENSKI SALOON

v obilni poset. Rojaki dobe lahko tudi gorka jedila, kar je velike vrednosti posebno za potnike, ki potujejo skozi Duluth. Držimo se gesla: **Svoji k svojim!**

HARMONIKE — Delam in popravljam vsakojake harmonike in se priporočam rojakom za naročila. — **Andrej Gale, Box 19, New Duluth, Minn.**

JOŽEF SEKULA, trgovec, Aurora, Minn. Znižal cene na zimskem blagu. V zalogi tudi drugovrstno blago. Čujte se o blagu in ceni, preden pite drugje.

LJUBO BOGICEVICH, Building, Duluth, Minn., priporoča Slovencem in Hrvatom za obisk svojo pooblastil, kumnih pogostilno, v kateri dobite profienj itd. Posreduje pri zavarovanju in sluaju poškodb.

MARKO MAROLT, Aurora, Minn., se priporoča rojakom v obisk svojega gostilne, v kateri dobiti sveže pivo, dobro vino in likerje. Vsak Slovan dobrodošel.

MICHIGAN

PETER MADRONICH, VATSKI POGREBNIK, Calumet, Mich. Se priporoča rojakom. Tel.: Res. 313; Livery 1

MAT. D. LIKOVICH Range, Mich., se priporoča rojakom v Hrvatom za izvrševanje vsakih del, spadajočih v notarsko stroko.

JOHN BARICH SOUTH Range, Mich. trgovina v Gornjem Michigan. MAČIM VINOM in TROPINSKE ČRTE ter pošilja denar v staro movino po dnevnem kurzu.

WISCONSIN.

ANTON SUŠA, 931-933, S. 8th St., Milwaukee, Wis. — Priporoča se v obilen poset slovenskim rojakom in vatskemu občinstvu. Cene zmerne. Prepričajte se.

DRUŠTVENI OGLASI

SLOVENSKO MLADENIŠKO DRUŠTVO "SLOVENIJA"

ŠT. 114, J. S. K. J., NA ELY, MINN.

Društvo zboruje vsako tretjo nedeljo v mesecu ob pol 2. uri popoldne v Gleasonovi dvorani.

Pristopnina znaša $4.00.

DRUŠTVENI ODBOR:

MARCO BLUTH, Jr., predsednik
JOHN B. SMREKAR, tajnik
JOSEPH S. KOCHEVAR, blagajnik
JACOG PRESIREN, zastopnik

Ker je društvo vstanovljeno le za mladeniče, zato se vabijo oni mladeniči, ki še niso pri tem društvu, da vstopijo v naše vrste, se poleg tega, da bodo zavarovani za slučaj bolezni in smrti, tudi lahko zbirajo v marsičem, kajti naše društvo nudi, da se člani kolikor mogoče tudi izobražujejo.

Društvo sv. Frančiška

Borštnarjev (Catholic Order of Foresters) v Ely Minn.—Vsakatere razmere dopuščajo, da nameravamo slovenskih Jednot vstanoviti Jednoto, bi moral postati član tega društva, kjer bi se marsikaj naučil. — Borštnarska društvena dvorana je lep obrednik, po katerem vsako leto seje in iz katerega se lahko marsikaj uči lepe dostojnosti pri društvenih sejah. — Društvo sv. Frančiška je popolnoma v slovenskem jeziku, da je vsakemu rojaku mogoče. Pri nas se lahko zavaruje na podjoro po $20.00 na mesec in smrtnino $500,00, $1000,00 ali $2000.00. — Seje se vrše vsako četrto nedeljo v mesecu v Gleason dvorani, ob 2. uri zvečer. — Za nadaljna pojasnila se obrnite na: Chas. Merhar, C. R., Frank Somrak, V. C. R., John Mathias, S., Jacob Butala, F. S., Frank Tomšič, T. K., Joseph Kovach, S. C.

Društvo sv. Cirila in Metoda

št. 1, J. S. K. J., na Ely, Minn., starejše slovensko podporno društvo v Jugoslovanske Katoliške Jednote. Ely, Minn. — Redne seje drugi in zadnji četrtek v mesecu ob 2. uri popoldne v Jos. Skala-tovi dvorani, ob 3. uri popoldne. — Društvo vljudno vabi k pristop vse Slovane. Zavarujejo se pri nas tako za smrtnino od $500,00 do $1000,00 in za bolniško podporo do $400,00 za izgubo roke ali noge $400,00, za izgubo obeh rok ali nog, ali ene roke in ene noge $800.00, za izgubo enega očesa $200.00 in obeh očes pa $800.00 tako se plača popolna podpora, za popolno onemoglost vsako leto $400,00 in za šnekoll ponesrečbe. — Društeni red ima moške in ženske v starosti od 18 do 45 let. Vsak, kdor želi pristopiti, naj si ne morete misliti, kolikšno bremenilo bolezen in smrtnine. — Rojaki, bolje bodite pripravljeni, da vas ne bo treba čalo tolliko podpor; društvo ne more dati toliko podpore, kakor bi bilo, ako bi bil kdo v J. S. K. Jednoto, ki pa ne more dobiti polnoma varnem sistemu, da bi vam bilo za vaše podpore lahko poplačano. Ako kdo želite kaj nasvetovati, se morete obrniti na sledeče odbornike: Frank Gasperlin, predsednik, M. Delach, Box 617, tajnik, Banovetz, st., Box 1033, blagajnik, Frank Bozich, zastopnik.

Društvo sv. Petra

Zveza, Eveleth, Minn. — To društvo spada v Slovensko-Hrvatsko Zvezo v Calumet, Mich. — Redne seje društva se vršijo vsako četrto nedeljo v mesecu v Meyerovi Hall, ob 2. uri popoldne. Dnevni red za pristop vse Slovence in Hrvate. Slovensko - Hrvatska Zveza izplačuje vsakega člana za svoto $500,00 za smrtnine, ter plačuje: za izgubo obeh rok ali nog, ali ene roke in ene noge za pestlo $300,00, za izgubo enega očesa pod členkom $300,00, za enoglost $150,00, za izgubo polovico stopala na nogi $150,00, za izgubo treh prstov na roki $150,00, za izgubo palca členka na eni roki $100,00, za izgubo palca $100,00; za vsako izgubljeni prst $50,00; za vsako izgubljeni prst do stopala na nogi $20,00; za izgubo nica, ki se mora podvreti kirurgu, za kilo dobi $50.00 podpore. — Za vsako škodbe udov, dobi v slučaju bolezni vsaki nekoliko podpore. Zveza vam dajo k društvu, dobe pri tem tudi podpore; slednje pripomore k boljšemu zdravniško spričevalo: za izgubo obeh rok $800.00; za izgubo obeh očes $800.00; za izgubo obeh nog $800.00; za vo pristopivši člani nekoliko tri mesece v slučaju notranjega nič podpore, a če se podpore katerikoli nadin pri delu ponesreči, poro od prvega dne ponesrečenja. štvo plačuje $20.00 bolniške na mesec; po preteku šest mesecev prevzame Zveza bolnega člana. čilo podpore za dobo enega leta na mesec. Podpora se izplačuje vsako četrto nedeljo v mesecu. — Pridite Rojaki! Pristopajte v to slovensko-hrvatsko društvu, k Slovensko-Hrvatski Zvezi, da vam ne bo treba kakor tudi Zveza, nataknjeni podporo ob času bolezni in smrti pa ne bo kdo kaj nasvetovati. Ako se hoče kdo kaj nasvetovati, obrne naj se do gornjih svetovati, obrne naj se do gornjih ki so: John Agnich, predsednik, Tom Omrsu, st., podpredsednik, John Fugina, Jr., tajnik; John Bozich, blagajnik, Frank iskovalci: za mesto: John Sinkovich, Adams Location: Frank Prosen, Spruce Location: John Lukan, Lyval Location: Frank Jarc.